

EXAMENREGLEMENT

VMBO – HAVO – VWO

*Voor leerlingen vmbo-3 en 4, havo-4 en 5, vwo-4, 5 en 6
van het schooljaar 2022-2023*

Meerwegen
scholengroep

Meridiaan College

Beste leerling,

Hierbij tref je het digitale examenreglement van Het Element aan. Dit bevat de regels zoals die gelden voor leerlingen die in hun examenperiode zitten.

Het examenreglement bevat veel belangrijke informatie over het afnemen van het examen, de herkansingsregels en de uitslag. Ook staat erin beschreven welke rechten leerlingen kunnen hebben als zij in het bezit zijn van een verklaring voor het afleggen van het examen op een afwijkende manier. Overig informatie over de eindtermen, het centraal examen en de wet- en regelgeving vind je op www.examenblad.nl.

Een belangrijk onderdeel van het examenreglement is het programma van toetsing en afsluiting (PTA) voor het schooljaar 2022-2023. Dit is een overzicht van de verschillende eisen die aan het schoolexamen gesteld worden. Ook staat vermeld welke delen van het schoolexamen in welke periode plaatsvinden. Verder is de weging van een toets (hoe zwaar hij meetelt) in het PTA opgenomen en staat beschreven hoe het schoolexamencijfer tot stand komt. Het PTA bevat dus een enorme hoeveelheid aan informatie over het examen en dan met name over het schoolexamen. Kortom: uiterst belangrijke informatie!

Gebruik het PTA op een nuttige manier en zet het op een plek in je favorieten waar je er makkelijk bij kunt. Dat is ook handig als je er thuis of op school over wilt overleggen. Noteer belangrijke data en tijden ook al vast in je agenda.

Het team van het Element wenst je veel succes toe bij de examens!

Koen Janssen
directeur Het Element

INHOUDSOPGAVE

1 EXAMENREGLEMENT	4
2 ALGEMENE BEPALINGEN	5
2.1 Begripsbepalingen	5
2.2 Toelating tot het eindexamen	7
2.3 Afnemen eindexamen	7
2.4 Indeling eindexamen	7
2.5 Afwijkende wijze van examineren	7
2.6 Bewaren examenwerk	8
2.7 Inzien examenwerk	8
2.8 Spreiding eindexamen	8
2.9 Onregelmatigheden	9
3 SCHOOLEXAMEN	10
3.1 Benoeming en samenstelling van de examencommissie	10
3.2 Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)	10
3.3 Inrichting	10
3.4 Beoordeling schoolexamen	11
3.5 Mededeling cijfer schoolexamen	12
3.6 Te laat of verhindering	12
3.7 Herkansing schoolexamen	13
3.8 Bewaren examenwerk en melding resultaten	13
3.9 Commissie Bijzondere Gevallen	13
4 CENTRAAL EXAMEN (CE)	15
4.1 Algemeen	15
4.2 Richtlijnen voor de kandidaten/surveillanten/examinatoren	15
4.3 Te laat en verhindering	17
4.4 Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen	17
5 UITSLAG/HERKANSING/DIPLOMERING	18
5.1 Uitslag	18
5.2 Vaststelling uitslag en normen voor slagen	18
5.3 Mogelijkheid van beroep	18
5.4 Uitslag VMBO (TL/MAVO, GL, KBL, BBL)	19
5.5 Uitslag VWO of HAVO	21
5.6 Herkansen/inhalen - Tweede tijdvak	22
5.7 Derde tijdvak	22
5.8 Certificaat vmbo leerlingen die de schoolverlaten	23
5.9 Diploma en cijferlijst	23
6 Bijzondere regelingen voor de diverse vestigingen	25

1 EXAMENREGLEMENT

Dit reglement gaat uit van de 'Wet op het Voortgezet Onderwijs 2020' zoals gepubliceerd in het Staatsblad, hierna aangeduid met 'WVO', alsmede het 'Uitvoeringsbesluit WVO 2020', hierna aangeduid met 'Uitvoeringsbesluit'. In geval regels van deze regeling in tegenspraak zijn met wet – en regelgeving, prevaleert de wet.

Eenieder die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of kan vermoeden, is verplicht tot geheimhouding daarvan. In alle gevallen waarin het reglement niet voorziet, beslist het college van bestuur in overleg met de vestigingsdirectie. Daarnaast stelt het college van bestuur het examenreglement jaarlijks vast na instemming van de GMR. Het examenreglement en PTA wordt jaarlijks voor 1 oktober aan de kandidaten verstrekt en toegezonden aan de inspectie.

2 ALGEMENE BEPALINGEN

2.1 Begripsbepalingen

Begrip	Toelichting
"adjunct-directeur"	lid van de vestigingsdirectie, eindverantwoordelijk voor een afdeling (respectievelijk vmbo, mavo, havo, vwo, onderbouw en/of bovenbouw); Voor adjunct-directeur kan ook conrector worden gelezen.
"afdelingsleider"	lid van de schoolleiding, verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken in één of meerdere afdelingen;
"bevoegd gezag"	het college van bestuur van de stichting PCVOE; het bestuur van de stichting Meridiaan College, katholieke scholengemeenschap voor Voortgezet Onderwijs;
"centraal examen"	het gedeelte van het eindexamen dat centraal wordt afgenomen;
"college van bestuur"	het bevoegd gezag van de Meerwegen scholengroep, in de zin van de wet; het bevoegd gezag van het Meridiaan College, in de zin van de wet;
"CvTE"	College voor Toetsen en Examens;
"commissie bijzondere gevallen"	een onder de verantwoordelijkheid van de vestigingsdirectie ingestelde commissie, aan wie alle gevallen waarin een kandidaat wegens ziekte of andere dwingende reden verhinderd is deel te nemen aan onderdelen van het schoolexamen, worden voorgelegd en bij wie de kandidaat ook bezwaar kan aantekenen tegen de beoordeling van een toets;
"commissie van beroep"	een door het bevoegd gezag ingestelde commissie, bij wie de kandidaat tegen een beslissing van de vestigingsdirectie in beroep kan gaan;
"cspé"	centraal schriftelijk en praktisch examen in een beroepsgericht programma;
"deeleindexamen"	een examen in één van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken;
"digitaal examineren"	het voorbereiden, afnemen en afwickelen van het centraal examen in één of meer vakken met gebruikmaking van de daartoe door het College voor Toetsen en Examens beschikbaar gestelde programmatuur;
"eindexamencommissie"	is door het bevoegd gezag ingesteld voor de regeling van het gehele examen, inhoudende schoolexamen en centraal schriftelijk (en praktisch) examen en bestaat uit de volgende leden: a. voorzitter; b. secretaris; c. overige leden.
"eindexamen"	een examen ten minste in het geheel van de voorgeschreven vakken, bestaande uit een schoolexamen en een eindexamen;
examencommissie	commissie op schoolniveau. Borgt de kwaliteit van de schoolexamens en stelt richtlijnen vast om schoolexamens te beoordelen en vast te stellen.
"examendossier"	het geheel van de onderdelen van het schoolexamen, zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm;
"examenstof"	de aan de kandidaat te stellen eisen;
"examinator"	degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak, oftewel de docent die lesgeeft in 3 en 4 vmbo/mavo, 4 en 5 havo en 4, 5 en 6 vwo;
"handelingsdeel"	bestaat uit één of meer handelingsopdrachten en dient om leerstofonderdelen en/of vaardigheden die niet met een cijfer beoordeeld worden, tot hun recht te laten komen;
"herexamen"	het opnieuw afleggen van een examen in een vak waar alleen een schoolexamen voor is;
"herkansing"	het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen;
"inhaaltoets"	het alsnog deelnemen aan een toets van het schoolexamen;
"inspectie"	de inspectie, bedoeld in artikel 1b van de Wet op het onderwijstoezicht;
"kandidaat"	eenieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten;
"mandaat"	het overdragen van een bevoegdheid;

"praktische opdrachten"	opdrachten die dienen om vaardigheden te toetsen en worden beoordeeld met een cijfer;
"profielwerkstuk"	een werkstuk - een presentatie daaronder begrepen - waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel en dat betrekking heeft op één of meer vakken uit het totale vakkenpakket van de leerling;
"profiel/sectorwerkstuk gl/tl"	een opdracht die door de kandidaat wordt uitgevoerd en waarin een vakoverstijgend thema wordt uitgewerkt dat past binnen de sector. In het kader van het sectorwerkstuk verzamelt de leerling onder meer schriftelijke documentatie;
"pta"	een programma van toetsing en afsluiting, waarin een overzicht is opgenomen van alle toetsen, praktische opdrachten en handelingsdelen;
"(waarnemend) rector"	lid van de vestigingsdirectie, eindverantwoordelijk voor de vestiging; voor rector kan ook (waarnemend) vestigingsdirecteur worden gelezen;
"schoolexamen"	het deel van het eindexamen dat door de school opgesteld wordt en plaatsvindt op de eigen school/locatie volgens het door het bevoegd gezag vastgestelde Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA);
"secretaris van het eindexamen"	persoon die de gang van zaken rond het examen regelt en is benoemd door de schooldirectie;
"toets"	een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten of een praktische opdracht;
"vakken"	vakken, deelvakken, intrasectorale programma's / beroepsgerichte profielvakken en andere programmaonderdelen;

2.2 Toelating tot het eindexamen

1. De vestigingsdirectie stelt de leerlingen van de school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.
2. Een kandidaat kan slechts worden toegelaten tot het centraal examen als hij het volledige schoolexamen heeft afgerond van het betreffende vak voor de door de vestiging jaarlijks te bepalen einddatum, met inachtneming van landelijke richtlijnen.
3. Het bevoegd gezag kan op grond van de WVO en het Uitvoeringsbesluit ontheffing of vrijstelling verlenen van het volgen van onderwijs en daarmee dus het eindexamen van bepaalde vakken. Aanvraag tot ontheffing en vrijstelling wordt ingediend bij de vestigingsdirectie voor de start van het betreffende schooljaar.

2.3 Afnemen eindexamen

1. De vestigingsdirectie en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het college van bestuur de examens af. De vestigingsdirectie wijst één of meer van de personeelsleden aan als secretaris van het examen.

2.4 Indeling eindexamen

1. Het eindexamen kan bestaan uit alleen een schoolexamen (SE) of een schoolexamen én een centraal examen (CE). Het kan voor vernieuwde beroepsgerichte vakken ook bestaan uit alleen een centraal examen.

2.5 Afwijkende wijze van examineren

1. De vestigingsdirectie kan toestaan dat een kandidaat met een beperking het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de vestigingsdirectie de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke beperking, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het school/centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het school/centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens de WVO, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
 - a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
 - b. het vak Nederlandse taal;
 - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in lid 2.5.1. bedoelde beperking bestaat voor zover betrekking hebbend op het school/centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het school/centraal examen met ten hoogste 30 minuten.
5. Van elke afwijking op grond van lid 2.5.1 wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

2.6 Bewaren examenwerk

1. Het werk en de lijsten van het centraal examen worden, onder verantwoordelijkheid van de vestigingsdirectie, minimaal 6 maanden bewaard na uitslagbepaling.

2.7 Inzien examenwerk

1. Het schriftelijk werk van het schoolexamen en het centraal examen kan met toestemming van de vestigingsdirectie door de kandidaat worden ingezien. Daarbij is de betrokken docent aanwezig. Het examenwerk mag niet worden gedupliceerd of gefotografeerd. Meer informatie over de werkwijze en procedures zie de bijzondere regelingen per vestiging (hoofdstuk 6).

2.8 Spreiding eindexamen

1. De vestigingsdirectie kan, de inspectie gehoord hebbende, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het eindexamen gespreid over twee opeenvolgende schooljaren wordt afgelegd. Bij de beslissing om gespreid examen toe te staan wordt vastgelegd in welk jaar de kandidaat voor welk vak het examen aflegt. Voor elk vak mag maar in een van beide jaren examen worden afgelegd.
2. De vestigingsdirectie geeft zijn in lid 2.8.1 bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan de vestigingsdirectie afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. De examenkandidaat heeft het recht van herkansing, bedoeld in artikel 3.38 Uitvoeringsbesluit, in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het recht van herkansing in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
4. Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de cijfers van de centrale examens die zijn afgelegd in het eerste schooljaar van het gespreid eindexamen, zendt de vestigingsdirectie aan de inspectie een lijst waarop voor die kandidaat zijn vermeld de gegevens, genoemd in 4.38 Uitvoeringsbesluit.
5. De vaststelling van de uitslag geschiedt overeenkomstig artikel 2.57 WVO.
6. De vestigingsdirectie en de secretaris van het eindexamen kunnen aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid eindexamen toepassing geven aan lid 2.8.5.

2.9 Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen aan enige onregelmatigheid¹ schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is (ongeoorloofd verzuim), kan de vestigingsdirectie maatregelen nemen (artikel 2.61 WVO en 3.58 Uitvoeringsbesluit).
2. De maatregelen bedoeld in lid 2.9.1 die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, of het centraal examen;
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
 - c. het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in de door de vestigingsdirectie aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige zin betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgende tijdvak van het centraal examen, dan wel ten overstaan van de het College voor Toetsen en Examens.
3. Alvorens een beslissing ingevolge lid 2.9.2 wordt genomen, hoort de vestigingsdirectie de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De vestigingsdirectie deelt zijn beslissing mee aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op de mogelijkheid van beroep zoals bepaald in lid 2.9.4. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de ouder(s), voogd(en) of verzorger(s) van de kandidaat, indien deze minderjarig is, en indien nodig alsmede aan de inspectie en het college van bestuur.
4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de vestigingsdirectie in **beroep** gaan bij de door het bevoegd gezag ingestelde **Commissie van Beroep** (artikel 2.63 WVO). Van de commissie van beroep mag de vestigingsdirectie van de desbetreffende school geen deel uit maken.

Deze bestaat voor Hooglandseweg uit:

- leden van het college van bestuur,
- één ouder/verzorger.

Communicatieadres: Postbus 637, 3800 AP Amersfoort

Deze bestaat uit voor brinnummer 14RC06 (Meerwegen scholengroep):

- één lid aangewezen door het bestuur,
- één lid aangewezen door het ouder(s)/verzorger(s)/leerlingendeel van de GMR-deelraad en
- één lid aangewezen door het medewerkersdeel van de GMR-deelraad (elk met één plaatsvervanger).
- Van de commissie van beroep mag de vestigingsdirectie geen deel uit maken.

Bezoekadres: J.P. Sweelinckstraat 4, 3816 PB Amersfoort, postadres: Postbus 194, 3800 AD Amersfoort, email: meerwegen@meerwegen.nl. Van de commissie van beroep mag de vestigingsdirectie van de desbetreffende school geen deel uit maken.

In overeenstemming met artikel 2.63 WVO wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de commissie van beroep aangetekend. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van lid 2.9.2d. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouder(s)/verzorger(s) of voogden van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de vestigingsdirectie, de inspectie en het college van bestuur.

¹ Voorbeelden van onregelmatigheden (niet limitatief): fraude, te laat komen, niet aanwezig zijn, gebruik niet toegestane middelen, instructies surveillanten negeren, praten tijdens het examen et cetera.

3 SCHOOLEXAMEN

3.1 Benoeming en samenstelling van de examencommissie

1. Binnen de Meerwegen scholengroep is besloten dat per school een examencommissie wordt ingesteld ter borging van de kwaliteit van de schoolexaminering. De commissie bestaat uit ten minste 3 en ten hoogste 7 leden.
2. Bij de inrichting van de commissie worden de volgende voorwaarden in acht genomen:
 - a. het bevoegd gezag draagt er mede door de samenstelling van de examencommissie zorg voor dat het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie voldoende wordt gewaarborgd.
 - b. ten minste één lid van de examencommissie is als docent verbonden aan de schoolsoort of groep van schoolsoorten waarvoor de examencommissie is ingesteld.
 - c. leden van het bevoegd gezag, de directeur/rector, leden van de DMR, leerlingen en ouder(s)/verzorger(s) worden niet benoemd tot lid van de examencommissie.
3. In het vestigingsspecifieke gedeelte van het examenreglement wordt het functioneren van de examencommissie nader uitgewerkt.

3.2 Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

1. Op grond van artikelen 2.60a, 2.60b WVO stelt de vestigingsdirecteur jaarlijks vóór 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast (PTA). In dit programma wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst, plus de verdeling van de examenstof over de toetsen van het schoolexamen, de wijze waarop de toetsen van het schoolexamen worden afgenomen, herkansingsmogelijkheden, alsmede de regels die aangeven op welke wijze de cijfers voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komen. Deelname aan de geplande toetsen uit het PTA is verplicht voor elke examenkandidaat.
2. In het programma van toetsing en afsluiting worden per schoolsoort tenminste aangegeven:
 - a. welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst,
 - b. de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen,
 - c. de wijze waarop en de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen plaatsvinden, de herkansing daaronder mede begrepen,
 - d. de wijze van herkansing van het schoolexamen, alsmede
 - e. de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
 - f. welke toetsen zorgen voor de afsluiting van welke onderdelen van de examenstof, waarbij onderscheiden wordt welke toetsen bijdragen aan de afsluiting van de verplichte se-examenstof, de ce-examenstof die naar keuze van de school ook in het schoolexamen wordt getoetst, en eventueel de afsluiting van schooleigen examenstof.
3. Het aantal in het PTA genoemde toetsen is het maximum dat voor dat vak afgenomen wordt.
4. Indien het schoolexamen een praktische opdracht omvat, dient het werk verplicht voor of op de deadline ingeleverd te zijn.
5. Als er in een periode geen gebruik gemaakt wordt van het recht op herkansen, vervalt die herkansing.

3.3 Inrichting

1. Het schoolexamen geschiedt volgens een door het bevoegd gezag per vestiging schriftelijk vastgestelde regeling (Programma van Toetsing en Afsluiting, PTA). Deze wordt jaarlijks vóór 1 oktober per leerjaar aan de betrokken kandidaten en hun ouder(s)/verzorger(s) uitgereikt.

2. Het schoolexamen strekt zich uit over alle vakken, waarin de kandidaat eindexamen aflegt en wordt ingericht overeenkomstig hetgeen voor ieder vak afzonderlijk in het programma van toetsing en afsluiting is aangegeven. Bij de vernieuwde beroepsgerichte vakken in het VMBO kan het zijn dat er geen schoolexamens worden afgenomen. Het vak wordt dan enkel afgerond met een centraal examen (CSPE).
3. Leerlingen die geen examen doen in het vak wiskunde, krijgen een schoolexamen Rekenen. Dit geldt voor:
 - a. Havo leerlingen die het examenprofiel Cultuur & Maatschappij volgen en geen examen afleggen in wiskunde A of B;
 - b. vmbo-leerlingen uit elk van de vier leerwegen die een economisch of het zorg- en welzijnprofiel volgen en geen examen afleggen in wiskunde;
 - c. leerlingen uit vmbo-bb die een leer-werktraject volgen en geen examen afleggen in wiskunde.
4. Het schoolexamen begint voor het vwo en de havo in leerjaar 4, voor het vmbo en de mavo in leerjaar 3 en wordt afgesloten voor de aanvang van het centraal examen.
5. Voor het afnemen van onderdelen van het schoolexamen kunnen toetsdagen worden georganiseerd. De mogelijkheid bestaat dat ook buiten deze dagen onderdelen van het schoolexamen worden afgenomen.
6. De toetsen van het schoolexamen beslaan tenminste de stof waarover het schoolexamen zich ingevolge het eindexamenprogramma uitstrekt.
7. Mondelinge toetsen worden bij voorkeur afgenomen door de docent die de leerling in het betreffende vak lesgeeft.
8. Alle schriftelijke toetsen worden gemaakt op door school verstrekt papier. Kandidaten mogen derhalve geen papier meenemen in het lokaal waar het schoolexamen wordt afgenomen. Er mag niet met potlood gewerkt worden, uitgezonderd tekeningen en grafieken. Het gebruik van correctiestift, zoals bijvoorbeeld een rollerpen en Tipp-ex is verboden. Er mogen geen tassen en/of (over)jassen meegenomen worden in het lokaal waar het schoolexamen afgenomen wordt.
9. Het bezit van schriftelijke bronnen of mobiele communicatiemiddelen is niet toegestaan.
10. De school bewaart de schoolexamens minimaal een halfjaar na de uitslagbepaling.

3.4 Beoordeling schoolexamen

1. De cijfers voor de toetsen en praktische opdrachten en het profielwerkstuk van het schoolexamen worden gegeven in een schaal, lopend van 1 tot en met 10. Deze cijfers worden zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk na twee werkweken aan de kandidaat bekend gemaakt.
2. Het eindcijfer van het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van de cijfers behaald voor de verschillende toetsen en wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10. Indien een kandidaat in een vak door twee of meer docenten is geëxamineerd bepalen deze docenten in onderling overleg het cijfer voor het schoolexamen. Komen zij niet tot overeenstemming, dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de beoordelingen door ieder van hen. Indien een gemiddelde, als bedoeld in dit lid 3.4.2, een cijfer met twee of meer decimalen is, wordt dit cijfer afgerond op de eerste decimaal, met dien verstande dat deze decimaal met 1 verhoogd wordt indien de tweede decimaal zonder afronding 5 of hoger is.
3. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in lid 3.4.2 genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal. Indien op het schoolexamen geen centraal examen volgt, wordt in tegenstelling tot wat in lid 3.4.2 is genoemd, het eindcijfer in een geheel getal uitgedrukt, waarbij decimalen, indien deze minder dan 45 zijn, naar beneden worden afgerond en indien deze 45 of meer zijn, naar boven worden afgerond.
4. Het combinatiecijfer is het rekenkundige gemiddelde van de bij het vestigingsspecifieke deel genoemde vakken die met een cijfer op de cijferlijst staan. Ook het combinatiecijfer wordt op de cijferlijst vermeld.

Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde getallen (bestaande uit gehele getallen) gemiddeld. Elk van deze cijfers telt even zwaar mee. Vervolgens wordt het gemiddelde afgerond op het nabij liggende gehele getal: 5,5 wordt dus een 6 en 5,45 een 5.

Geen van deze vakken mag een (afgerond) cijfer hebben lager dan een 4. Bij de uitslag- bepaling wordt het combinatiecijfer beschouwd als het cijfer van één vak.

In het vmbo in de basisberoepsgerichte-, kaderberoepsgerichte- en gemengde leerweg vormen minimaal vier keuzevakken binnen het beroepsgerichte profiel ook een combinatiecijfer.

5. In afwijking van lid 3.4.1 worden voor het vwo en havo het deelvak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijke deel van elk profiel en voor het vmbo en de mavo de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken 1 inclusief culturele en kunstzinnige vorming, beoordeeld met "voldoende" of "goed". Dit geschiedt op basis van het naar behoren afsluiten van de desbetreffende (deel)vakken, zoals blijkt uit het examendossier.

Voor vwo en havo wordt culturele en kunstzinnige vorming, toegevoegd aan het combinatiecijfer volgens de in lid 3.4.4 beschreven systematiek.

6. In afwijking van lid 3.4.4 wordt het profiel/sectorwerkstuk in het vmbo beoordeeld met "voldoende" of "goed". Deze beoordeling geschiedt op grond van vooraf bekendgemaakte criteria.
7. Voor opdrachten uit het handelingsdeel kan worden volstaan met aftekening indien de opdracht "naar behoren" is afgerond.

3.5 Mededeling cijfer schoolexamen

1. Voor de aanvang van het centraal examen wordt de kandidaat van de resultaten voor het schoolexamen in kennis gesteld. De examinatoren leveren hiertoe de daarvoor benodigde gegevens zo spoedig mogelijk na vaststelling in bij de vestigingsdirectie.

3.6 Te laat of verhindering

1. Een kandidaat die te laat komt, mag uiterlijk tot een half uur² na het begin van de zitting tot het schoolexamen tot het lokaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip, dat voor de andere kandidaten geldt. Kandidaten die meer dan een half uur na het begin van de zitting binnenkomen, kunnen niet deelnemen aan deze zitting. Bij een geldige reden, ter beoordeling van de vestigingsdirectie, kunnen zij het vak inhalen. Op de overige zittingen dienen zij wel te verschijnen.
2. Als een kandidaat door ziekte of een andere dwingende reden, niet veroorzaakt door onnauwkeurigheid, onachtzaamheid of nalatigheid van de kandidaat of zijn ouder(s)/verzorger(s) of voogden, absoluut verhinderd is deel te nemen aan een onderdeel van het schoolexamen, stelt hij (indien meerderjarig) of zijn ouder(s)/verzorger(s) of voogden de secretaris van het eindexamen zo vroeg mogelijk voor de aanvang van bedoelde toets of ander onderdeel in kennis van deze verhindering en de reden(en) daarvoor.
3. In geval van ziekte van een kandidaat zendt hij (indien meerderjarig) dan wel zenden de ouder(s)/verzorger(s)/voogden van de (minderjarige) kandidaat aan de secretaris van het eindexamen binnen drie dagen na het afnemen van de toets een ondertekende verklaring dat hij/hun kind op het desbetreffende tijdstip ziek was. Als controlerend arts kan de bedrijfsarts van het bestuur van de stichting PCVOE worden ingeschakeld.
Zolang er geen correcte melding is gedaan bij de secretaris van het eindexamen, wordt de afwezigheid geacht onreglementair te zijn.
4. Als aan de verplichtingen, voortvloeiend uit lid 3.6.2 en 3.6.3, is voldaan, wordt in ieder geval voorzien in een inhaalbaarheid voor de kandidaat die door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest aan een of meer toetsen van het schoolexamen

² Indien gewenst kan hier op schoolniveau van worden afgeweken. Indien dit van toepassing is, is dit opgenomen in de bijzondere regeling in het examenreglement van de school.

deel te nemen. De uitwerking wordt aangegeven in de bijzondere regelingen van de diverse vestigingen (zie hoofdstuk 6).

5. Als aan de verplichtingen, voortvloeiend uit lid 3.6.2 en 3.6.3, niet is voldaan, beslist de commissie 'bijzondere gevallen'/examencommissie (zie 3.9) onder welke voorwaarden de kandidaat alsnog voor een inhaaltoets in aanmerking komt.

3.7 Herkansing schoolexamen

1. De kandidaat kan voor een vak waarin alleen een schoolexamen wordt afgelegd, dat schoolexamen opnieuw afleggen. Het aantal vakken waarin een herexamen mag worden afgelegd wordt aangegeven in de bijzondere regelingen van de diverse vestigingen (zie hoofdstuk 6). Praktische opdrachten, het profielwerkstuk en het profiel/sectorwerkstuk zijn van deze regeling uitgesloten.
2. Vmbo: het bevoegd gezag kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen aflegt, voor één of meer vakken het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat het bevoegd gezag dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma. Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het in het eerste lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak (artikel 3.16 Uitvoeringsbesluit).

3.8 Bewaren examenwerk en melding resultaten

1. Per vestiging worden afspraken gemaakt over het bewaren van het schoolexamenwerk van de kandidaten en over de verantwoordelijkheid van het beheer.
2. Zoals beschreven bij 3.3.10 bewaart de school de schoolexamens minimaal een halfjaar na de uitslagbepaling van het eindexamen.
3. Per periode wordt aan de kandidaten een overzicht geboden van alle behaalde resultaten. Als een kandidaat (bij minderjarigheid: één van de ouder(s)/verzorger(s)) bezwaar heeft tegen een cijfer, moet dit binnen een week nadat de resultaten zijn meegegeven, kenbaar worden gemaakt aan een door de school toegewezen persoon. Na deze week is geen bezwaar meer mogelijk.
4. Voor de aanvang van het centraal examen maakt de directeur aan de kandidaat bekend, voorzover van toepassing:
 - a. welk cijfer of welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen,
 - b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, en
 - c. de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo.

3.9 Commissie Bijzondere Gevallen

1. Er is een commissie 'bijzondere gevallen' die tot taak heeft te adviseren over:
 - a. het inhalen en herkansen van toetsen door ziekte of een andere dwingende reden;
 - b. bezwaren tegen de beoordeling van toetsen;
 - c. bezwaren tegen de gang van zaken tijdens de toetsing;
 - d. bezwaar wil maken tegen enige maatregel die strijdig is met dit examenreglement.

De samenstelling van de commissie bijzondere gevallen staat beschreven in het vestigingsspecifieke deel van het examenreglement (zie hoofdstuk 6).

2. Als een kandidaat meent bezwaar te moeten maken tegen het verloop en/of de uitslag van een toets, inhaaltoets of herkansing van het schoolexamen, moet hij binnen 2 schooldagen na de bekendmaking van de uitslag een bezwaarschrift indienen bij de (adjunct-)directeur. Deze zorgt dat de commissie bijzondere gevallen zo spoedig mogelijk een advies uitbrengt aan de vestigingsdirectie over de geldigheid van de klacht, gehoord de betrokken kandidaat, de betrokken examinator en de eventuele bijzitter(s)

en/of surveillant(en). De vestigingsdirectie neemt na ontvangst van het advies zo spoedig mogelijk een besluit.

3. Het besluit van de vestigingsdirectie dient schriftelijk te worden vastgelegd en ter kennis gebracht aan de betrokken kandidaat, diens ouder(s)/verzorger(s)/voogden en alle examinatoren.

4 CENTRAAL EXAMEN (CE)

4.1 Algemeen

1. Het CE wordt afgenomen conform de WVO en het Uitvoeringsbesluit. Hierin staat onder andere dat een kandidaat zich beschikbaar moet houden voor het afleggen van het centraal examen tot de dag van de uitslag van de herkansing (eind juni).
2. Het centraal examen voor de scholen voor het voortgezet onderwijs kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
3. In principe worden het eerste en tweede tijdvak afgenomen in het laatste leerjaar.
 - a. Het bevoegd gezag kan een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in een of meer vakken, niet zijnde, alle vakken van het eindexamen (artikel. 2.56 lid 4 WVO).
 - b. Indien 4.1.3.a. van toepassing is, wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vakken of die vakken aanvangt.
 - c. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

4.2 Richtlijnen voor de kandidaten/surveillanten/examinatoren

1. Regels:
 - a. Het werk wordt gemaakt met behulp van de computer of op gewaarmerkt papier, dat verstrekt wordt door de school. De school verstrekt eveneens kladpapier. Kandidaten mogen derhalve geen papier meenemen naar het examenlokaal.
 - b. Het werk mag niet met potlood gemaakt worden, uitgezonderd tekeningen en grafieken.
 - c. Het gebruik van Tipp-Ex/correctielak is niet toegestaan.
 - d. De tassen en/of (over)jassen die in het lokaal, waar het centraal examen afgenomen wordt, mee worden genomen worden voorin/achterin het lokaal neergelegd.
 - e. Het in het bezit hebben van horloges en mobiele communicatiemiddelen is niet toegestaan. Dus niet meenemen.
 - f. Kandidaten moeten zich houden aan de "instructie examenkandidaten" die op elke vestiging wordt uitgereikt.
2. Toezicht:
 - a. In elk lokaal wordt gezorgd voor voldoende toezicht.
 - b. Het is de toezichthouder(s)/verzorger(s) niet geoorloofd nevenwerkzaamheden te verrichten.
 - c. Zij die bij het examen toezicht hebben gehouden, maken over het verloop een proces-verbaal op.
 - i. Op het proces-verbaal worden de namen van alle kandidaten vermeld die voor het desbetreffende vak in het examenlokaal aanwezig moeten zijn. Per schooltype wordt een proces-verbaal gemaakt. Afwezige kandidaten worden apart vermeld.
 - ii. Indien een afwijkende wijze van examinering toegepast wordt, wordt dit op het proces-verbaal aangetekend.
 - iii. Elke toezichthouder dient het proces-verbaal te tekenen.
3. De kandidaat vermeldt op het papier zijn examennummer en zijn naam. Het examennummer met de naam staat op een etiket dat op het tafeltje is gelegd. (Elke zitting zal de kandidaat zijn plaats moeten opzoeken, omdat de zalen elke keer opnieuw ingericht worden.)
4. Na het opstarten van de computer of het openen van de enveloppen met opgaven is het verboden enige mededeling(en) of inlichtingen over het werk aan de kandidaten te verstrekken behoudens mededelingen betreffende een fout in de opgave die door de CvTE schriftelijk aan de scholen is doorgegeven.
5. Het meenemen van andere dan toegestane boeken, tabellen en overige hulpmiddelen is verboden. Toegestane boeken, tabellen en overige hulpmiddelen worden voorafgaand aan het examen

gecontroleerd of door de school verstrekt. De hulpmiddelenlijst is opgenomen in de bijzondere regelingen van de diverse vestigingen (zie hoofdstuk 6).

6. Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat zich niet verwijderen uit het examenlokaal.
7. Indien een onregelmatigheid wordt geconstateerd voor, tijdens of na een zitting van een centraal (praktisch) examen zie artikel 2.9.
8. Een kandidaat die te laat komt, mag uiterlijk tot een half uur na het begin van de zitting tot het examenlokaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip, dat voor de andere kandidaten geldt, tenzij na overleg met de Inspectie anders is besloten.
Kandidaten die meer dan een half uur na het begin van de zitting binnenkomen, kunnen niet deelnemen aan deze zitting. Bij een geldige reden, ter beoordeling van de vestigingsdirectie, kunnen zij voor dit vak verwezen worden naar het tweede tijdvak, c.q. derde tijdvak. Op de overige zittingen dienen zij wel te verschijnen.
9. De kandidaat die eerder klaar is, mag vanaf een uur na de aanvang van de examenzitting vertrekken. Bij de flexibele digitale examens is deze tijd in verhouding tot de lengte van het examen.
10. De kandidaat levert het werk in bij de surveillant of sluit na overleg met de surveillant zijn computerexamen af.
De kandidaat is verantwoordelijk voor het inleveren van het volledige werk. Eventuele bijlagen worden in de omslag gestoken. De opgaven en kladpapier geeft hij ook af. Na de zitting mag hij die afhalen.
N.B. Bij de flexibele digitale examens bij vmbo-basis en kader mag er geen enkele informatie, zoals kladaantekeningen of gegeven antwoorden op papier het lokaal verlaten. Ook niet na afloop van het examen.
11. Tijdens het laatste deel van het examen (door te school te bepalen) van de examenzitting blijven de dan aanwezige kandidaten in het examenlokaal om de rust niet onnodig te verstoren.
12. Aan het eind van de zitting blijven de dan nog aanwezige kandidaten zitten; de surveillant haalt het werk op of controleert op het op juiste wijze afsluiten van de computertoets. De kandidaat is verantwoordelijk voor het inleveren van het volledige werk. Als al het werk is opgehaald, krijgen de kandidaten een sein het examenlokaal te verlaten. Dan mogen de kandidaten, die aan de schriftelijke versie van het examen hebben deelgenomen, hun opgaven en kladpapier wel meenemen.
13. Een kandidaat dient voor de aanvang van een examenzitting zeer bijzondere familieomstandigheden (ernstige ziekte, overlijden) alsmede eigen ziekteverschijnselen te melden bij de vestigingsdirectie. In overleg met de vestigingsdirectie moet van tevoren duidelijk vastgelegd worden of de kandidaat in dat geval in staat is aan het centraal examen deel te nemen.
14. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de vestigingsdirectie of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten.
Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, wordt het reeds gemaakte werk in dat geval ongeldig verklaard. De vestigingsdirectie deelt dit aan de inspecteur mee. De kandidaat mag in het volgende tijdvak opnieuw aan de desbetreffende zitting deelnemen.
15. Deelname aan een zitting betekent dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt.
16. Correctie: het examenwerk wordt nagekeken door:
 - a. de examiner in het betreffende vak. Deze past hierbij de voorgeschreven normen en regels toe.
 - b. een gecommiteerde, aangewezen door de minister.Examinator en gecommiteerde stellen samen het cijfer vast. Dit geldt zowel voor CE I als voor CE II.

4.3 Te laat en verhindering

1. Zoals beschreven in 4.2.8 geldt dat een kandidaat die te laat komt, tot uiterlijk een half uur na het begin van de zitting tot het examenlokaal mag worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip, dat voor de andere kandidaten geldt, tenzij na overleg met de Inspectie anders is besloten.
Kandidaten die meer dan een half uur na het begin van de zitting binnenkomen, kunnen niet deelnemen aan deze zitting. Bij een geldige reden, ter beoordeling van de vestigingsdirectie, kunnen zij voor dit vak verwezen worden naar het tweede tijdvak, c.q. derde tijdvak. Op de overige zittingen dienen zij wel te verschijnen.
2. Als een kandidaat door ziekte of een andere dwingende reden, niet veroorzaakt door onnauwkeurigheid, onachtzaamheid of nalatigheid van de kandidaat of zijn ouder(s)/verzorger(s) of voogden, absoluut verhinderd is deel te nemen aan een onderdeel van het centraal examen, stelt hij mondeling en schriftelijk (indien meerderjarig) of zijn ouder(s)/verzorger(s) of voogden de secretaris van het eindexamen zo vroeg mogelijk voor de aanvang van bedoelde examen of ander onderdeel in kennis van deze verhindering en de reden(en) daarvoor.
Zolang er geen correcte melding is gedaan bij de secretaris van het eindexamen, wordt de afwezigheid geacht onreglementair te zijn.
3. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien (3.29 Uitvoeringsbesluit).
4. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het College voor Toetsen en Examens zijn eindexamen te voltooien.

4.4 Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen

1. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad, kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
2. De inspectie verzoekt het College voor Toetsen en Examens nieuwe opgaven vast te stellen en bepaalt op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.

5 UITSLAG/HERKANSING/DIPLOMERING

5.1 Uitslag

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. Het eindcijfer voor een vak wordt bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan worden de decimalen, indien deze 49 of minder zijn, naar beneden afgerond en indien deze 50 of meer zijn, naar boven afgerond. Voorbeelden:
SE 6,5 - CE 6,4 Gemiddeld: 6,45 Eindcijfer: 6
SE 7,5 - CE 5,5 Gemiddeld: 6,50 Eindcijfer: 7
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is afgenomen en niet tevens een centraal examen, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.
4. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 5.6 (recht op herkansing) bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 5.6 (recht op herkansing), geen toepassing vindt.

5.2 Vaststelling uitslag en normen voor slagen

1. De voorzitter en de secretaris van de eindexamencommissie stellen de uitslag vast met inachtneming van onderstaande regelingen, zie 5.4 en 5.5.
2. De uitslag luidt «geslaagd» of «afgewezen».
3. Een kandidaat kan pas slagen als tenminste één week voor het vaststellen van de uitslag het profielwerkstuk is afgerond.
4. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de voorzitter en de secretaris van de eindexamencommissie een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen, zoals in de WVO en het Uitvoeringsbesluit is voorgeschreven.
5. Indien de kandidaat slechts kan slagen bij een bepaalde keuze uit eindcijfers volgens twee programma's in een of meer vakken, betrekken de voorzitter en de secretaris van de eindexamencommissie die eindcijfers bij de bepaling van de uitslag, die de kandidaat nodig heeft om te kunnen slagen. Indien er meerdere keuzen mogelijk zijn stellen de voorzitter en de secretaris van de eindexamencommissie de kandidaat een keuze uit eindcijfers voor. De keuze is definitief wanneer de kandidaat niet binnen vier dagen heeft medegedeeld dat een andere keuze gemaakt moet worden.
6. Indien de kandidaat, doordat voor een of meer vakken het eindcijfer volgens het hoogste programma bij de bepaling van de uitslag wordt betrokken, slechts kan slagen wanneer het eindcijfer van een of meer andere vakken niet bij de bepaling van de uitslag wordt betrokken, stellen de voorzitter en de secretaris van de eindexamencommissie de kandidaat een keuze uit de eindcijfers voor. Deze keuze is definitief wanneer de kandidaat niet binnen vier dagen heeft medegedeeld dat een andere keuze gemaakt moet worden.

5.3 Mogelijkheid van beroep

1. Ten aanzien van die onderdelen van het centraal examen die niet door een tweede corrector worden gecorrigeerd, bestaat de mogelijkheid van het aantekenen van beroep. De leerling die beroep wenst aan te tekenen doet hiervan binnen vijf dagen na uitreiking van de (voorlopige) cijferlijst melding bij de vestigingsdirectie. De vestigingsdirectie draagt er zorg voor dat de leerling en de docent van dat betreffende vak(onderdeel) samen het gemaakte werk doornemen. Indien de leerling dan alsnog beroep

wenst aan te tekenen kan hij in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag ingestelde Commissie van Beroep (zie lid 2.9.4) met dien verstande dat het beroep binnen drie schooldagen na het gesprek van leerling en docent over het gemaakte werk schriftelijk en aangetekend bij de commissie binnen moet zijn.

2. Ten aanzien van de onderdelen die door twee docenten worden gecorrigeerd (examinator en tweede corrector) is geen beroep mogelijk.

5.4 Uitslag VMBO (TL/MAVO, GL, KBL, BBL)³

1. De kandidaat die het eindexamen van een leerweg in het vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald;
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 - i. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - ii. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald; of
 - iii. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald;
 - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het derde of vierde lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
 - e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald; en
 - f. als het een eindexamen gemengde of theoretische leerweg betreft: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
2. Bij de uitslagbepaling volgens 5.4, onderdeel c, wordt in de theoretische leerweg het eindcijfer van een profielvak of beroepsgericht keuzevak behorende tot het eindexamen van de gemengde leerweg niet betrokken, tenzij deze vakken samen tenminste een volledig beroepsgericht programma als bedoeld in artikel 3.5 Uitvoeringsbesluit vormen. In dat geval is het vierde lid van overeenkomstige toepassing.
3. Bij de uitslagbepaling volgens 5.4, onderdeel c, wordt in de basisberoepsgerichte leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak.
4. Bij de uitslagbepaling volgens 5.4, onderdeel c, wordt in de gemengde leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van het profielvak en alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak, met dien verstande dat het eindcijfer voor het profielvak daarbij net zo vaak meetelt als het aantal eindcijfers van beroepsgerichte keuzevakken dat in de berekening wordt betrokken.
5. In afwijking van bovenstaande, is de kandidaat die het eindexamen vmbo in de basisberoepsgerichte leerweg heeft afgelegd ter afsluiting van een leerwerktraject geslaagd indien:
 - a. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - b. hij voor het profielvak als eindcijfer 6 of meer heeft behaald; en
 - c. hij voor de 4 verplichte beroepsgerichte keuzevakken niet lager dan een 4 heeft gehaald;
 - d. hij als eindcijfer, bedoeld in het derde lid, 6 of meer heeft behaald.
6. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van de mogelijkheid van een herkansing. De uitslag is de definitieve uitslag indien er van de herkansingsmogelijkheid geen gebruik gemaakt wordt.
7. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg of kaderberoepsgerichte leerweg met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van:

³ Zoals in de WVO en het Uitvoeringsbesluit is voorgeschreven.

- i. de eindcijfers voor het profielvak en de twee algemene vakken van het profieldeel, en
 - ii. het combinatie-eindcijfer berekend van de beroepsgerichte keuzevakken,
 - b. en minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling.

- 8. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo gemengde leerweg met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
 - ii. het algemene vak uit het vrije deel of het combinatie-eindcijfer berekend van de beroepsgerichte keuzevakken, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling.

- 9. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo theoretische leerweg met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
 - ii. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling.

5.5 Uitslag VWO of HAVO

1. De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. hij:
 - i. voor een van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, B of C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor het andere vak dan wel andere hier genoemde vakken als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en
 - c. hij onverminderd onderdeel b
 - i. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - ii. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - iii. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
 - iv. voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald; en
 - e. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk. Het bevoegd gezag kan daaraan toevoegen:
 - a. literatuur, als onderdeel van alle afzonderlijke moderne talen, met dien verstande dat indien het bevoegd gezag daartoe niet besluit, literatuur voor de bepaling van de eindcijfers een onderdeel is van het schoolexamen van de desbetreffende taal en literatuur;
 - b. algemene natuurwetenschappen in het havo en vwo;
 - c. bij bijzondere scholen: godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs, met dien verstande dat indien het bevoegd gezag daartoe niet besluit, godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs geen onderdeel is van het eindexamen, tenzij Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend met toepassing van Uitvoeringsbesluit artikel 3.1, eerste lid, onderdeel c, artikel 3.2, eerste lid, onderdeel c, of artikel 3.3, eerste lid, onderdeel c.
3. Indien het bevoegd gezag toepassing geeft aan 5.5.2. a t/m c, wordt in de bijzondere regelingen per school (zie hoofdstuk 6) vermeld welk onderdeel of welke onderdelen worden toegevoegd.
4. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vwo met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i. de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 3.34 Uitvoeringsbesluit, tweede lid, en de vakken van het profieldeel, en
 - ii. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b. ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.34 Uitvoeringsbesluit.
5. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen havo met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:

- i. de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 3.34 Uitvoeringsbesluit, tweede lid, en de vakken van het profieldeel, en
 - ii. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
- b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.34 Uitvoeringsbesluit.

5.6 Herkansen/inhalen - Tweede tijdvak

1. De kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds eindexamen heeft afgelegd, nadat de uitslag is vastgesteld, het recht in het tweede tijdvak opnieuw deel te nemen aan het centraal examen of het cspe.
 - a. Bij het eindexamen van de basis- of kaderberoepsgerichte leerweg heeft de kandidaat het recht, bedoeld bij 5.6.1, ook voor het cspe dat door het bevoegd gezag aansluitend aan het eerste tijdvak of in het tweede tijdvak wordt afgenomen. De herkansing van het cspe bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan.
2. Voorlopig geslaagde kandidaten mogen één vak herkansen om te proberen een hoger cijfer te halen.
3. Voorlopig niet-geslaagde kandidaten mogen een vak herkansen.
4. Afleggen eindexamen in vak op oorspronkelijk niveau na eindexamen in zelfde vak op hoger niveau: indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving, stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van die schoolsoort of leerweg.
5. Een kandidaat, die in het eerste tijdvak om een geldige reden de examenzittingen van één of twee vakken heeft gemist, kan aan het tweede tijdvak deelnemen.
 - a. Herkansen en inhalen gaan niet samen; herkansing mag alleen als het hele examen is afgerond.
6. Verzoek om herkansing
 - a. De kandidaat, die wenst te herkansen tijdens het tweede (indien nodig derde) tijdvak, doet hiertoe een schriftelijk verzoek aan de vestigingsdirectie vóór een door de vestigingsdirectie te bepalen dag en tijdstip.
 - b. Indien het verzoek te laat is ingediend, wordt de voorlopige uitslag definitief.
 - c. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
 - d. De keuze voor deelname aan de herkansing kan achteraf niet meer teruggedraaid worden.
 - e. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld overeenkomstig de voorschriften van de WVO en het Uitvoeringsbesluit en aan de kandidaat medegedeeld.
 - f. Na afloop van een herkansing in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar wordt het eindcijfer schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
 - g. Bovenstaande is ook toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als een of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.

5.7 Derde tijdvak

1. Het derde tijdvak is onderdeel van de staatsexamens. Het wordt niet in school afgenomen.
2. Het derde tijdvak is bestemd voor:
 - a. de kandidaat, die met geldige reden meer dan twee vakken van het centraal examen heeft gemist;
 - b. de kandidaat, die het centraal examen heeft afgerond tijdens het tweede tijdvak, maar die nog gebruik wil maken van herkansing;
 - c. de kandidaat, die tijdens het tweede tijdvak met geldige reden verhinderd was deel te nemen aan de herkansing of aan het examen.

3. Opgave derde tijdvak:
Kandidaten, die hieraan deel willen nemen, melden dit zo spoedig mogelijk, soms pas ná de uitslag van het tweede tijdvak, aan de vestigingsdirectie. Deze geeft dit door aan de voorzitter van het College voor Toetsen en Examens.

5.8 Certificaat vmbo leerlingen die de schoolverlaten

1. De directeur reikt aan de definitief voor het eindexamen vmbo afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
 - o a. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald,
 - o b. het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met «goed» of «voldoende».
2. Onze Minister stelt het model van het certificaat en de cijferlijst vast.

5.9 Diploma en cijferlijst

1. De voorzitter van het examen reikt aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd een lijst uit waarop zijn vermeld:
 - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
 - b. voor havo en vwo de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk/sectorwerkstuk,
 - c. voor het vmbo het thema van het profielwerkstuk en de beoordeling van het profiel/sectorwerkstuk,
 - d. in het vwo en havo de beoordeling van de deelvakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding, in de mavo de beoordeling van de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken 1 inclusief culturele en kunstzinnige vorming,
 - e. de beoordeling van de maatschappelijke stage, indien deze beoordeeld is met een voldoende of goed en tenminste een omvang van 30 uur heeft gehad,
 - f. de eindcijfers voor de examenvakken,
 - g. alsmede de uitslag van het eindexamen.
2. De voorzitter van het examen reikt aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit, waarop alle vakken zijn vermeld die bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken. Duplicaten van diploma's en cijferlijsten zijn via DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs) te verkrijgen.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. Voor de vermelding op de cijferlijst van vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend bij het eindexamen, staat in artikel 3.42 en 3.43 Uitvoeringsbesluit vermeld wat de vereisten zijn.
5. De directeur en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten. De handtekening moet feitelijk (met pen) geschreven worden. Een gescande of gekopieerde handtekening is niet toegestaan. Dit staat opgenomen onder Bijlage I van de Regeling modellen diploma's VO. De directeur/rector blijft de eindverantwoordelijkheid voor het tekenen van de diploma's dragen.
6. De directeur/rector kan namens hem of haar laten tekenen door de adjunct-directeur of de conrector. Hierbij dient aan de volgende voorwaarden te zijn voldaan:
 - a. Deze mandatering dient schriftelijk te zijn vastgelegd.
 - b. Deze mandatering wordt op het diploma uitgedrukt. Daarvoor wordt onder "De directeur:" respectievelijk "De rector:" vermeld "namens deze,". Daarna volgt de handtekening van de gemandateerde, met de vermelding van de naam en zijn of haar functie. Die functie is adjunct-directeur of conrector. Nadere toevoegingen zijn niet toegestaan.
7. De examensecretaris kan namens hem of haar laten tekenen door een andere functionaris. Hierbij dient aan de volgende voorwaarden te zijn voldaan:
 - a. Deze mandatering dient schriftelijk door het bevoegd gezag te zijn vastgelegd.

- b. Deze mandatering wordt op het diploma uitgedrukt. Daarvoor wordt onder "De examensecretaris" vermeld "namens deze,". Daarna volgt de handtekening van de gemandateerde, met de vermelding van de naam en zijn of haar functie. Die functie is adjunct-directeur of conrector. Nadere toevoegingen zijn niet toegestaan.

6 Bijzondere regelingen voor de diverse vestigingen

1. Aanvullend examenreglement Corderius College (wordt separaat uitgereikt)
2. Aanvullend examenreglement Corlaer College (wordt separaat uitgereikt)
3. Aanvullend examenreglement Farel College (wordt separaat uitgereikt)
4. Aanvullend examenreglement Het Element⁴ (wordt separaat uitgereikt)
5. Aanvullend examenreglement Oostwende College (wordt separaat uitgereikt)
6. PTA Corderius College (wordt separaat uitgereikt)
7. PTA Corlaer College (wordt separaat uitgereikt)
8. PTA Farel College (wordt separaat uitgereikt)
9. PTA Het Element (wordt separaat uitgereikt)
10. PTA Oostwende College (wordt separaat uitgereikt)

⁴ Het Element is de nieuwe naam van het Prisma College (14RC06) en het Vakcollege (00ML06)

EXAMENREGLEMENT

HOOFDSTUK 6

AANVULLEND EXAMENREGLEMENT VOOR HET ELEMENT

1 INHOUDSOPGAVE¹

1	INHOUDSOPGAVE	2
2	EXAMENVAKKEN HET ELEMENT IN LEERJAAR 3 EN 4 2022-2023.....	3
3	SCHOOLEXAMEN.....	4
3.1	INRICHTING.....	4
3.2	BEOORDELING SCHOOLEXAMEN.....	4
3.3	BEOORDELING CKV EN LO.....	4
3.4	INHALEN, VERHINDERING EN TE LAAT - SCHOOLEXAMEN.....	5
3.5	HERKANSING SCHOOLEXAMEN	5
3.6	HEREXAMEN SCHOOLEXAMEN MAATSCHAPPIJLEER.....	6
4	CENTRAAL EXAMEN	7
4.1	TERUGTREKKING VAN HET EXAMEN	7
4.2	CENTRAAL EXAMEN VAN HET BEROEPSGERICHTE VAK	7
4.3	CENTRALE EXAMENS OP DE COMPUTER IN DE BASIS- EN KADERBEROEPSGERICHTE LEERWEG	7
4.4	CENTRALE EXAMENS GEMENGDE/THEORETISCHE LEERWEG (EVENTUEEL EXAMEN OP HOGER NIVEAU)	7
4.5	INHALEN CENTRAAL PRAKTISCH OF DIGITAAL/SCHRIFTELIJK EINDEEXAMEN.....	8
4.6	HERKANSEN CENTRAAL PRAKTISCH OF DIGITAAL/SCHRIFTELIJK EINDEEXAMEN	8
4.7	INZAGE CENTRAAL EXAMENWERK.....	9
5	OVERIGE BEPALINGEN	10
5.1	EXAMENWERK	10
5.2	OVERZICHT RESULTATEN EN BEZWAAR.....	10
5.3	OVERSTAPPERS NAAR ANDERE LEERWEG OF WIJZIGING VAN KEUZEVAK BINNEN HET PROFIEL.....	10
5.4	DOUBLEREN	10
5.5	STAGE	10
5.6	EXAMEN OP HOGER NIVEAU.....	11
5.7	EXAMEN IN EXTRA VAKKEN.....	11
5.8	REKENEN VOOR LEERLINGEN ZONDER WISKUNDE	11
5.9	LEERWERKTRAJECT (LWT)	12
5.10	GEÏNTEGREERDE EN DOORLOPENDE LEERROUTE VMBO – MBO NIVEAU 2	12
5.11	TOEGESTANE HULPMIDDELEN CVTE 2022-2023	13
6	EXAMENCOMMISSIE HET ELEMENT	14
6.1	TAKEN EN BEVOEGDHEDEN VAN DE EXAMENCOMMISSIE	14
6.2	BENOEMING EN SAMENSTELLING VAN DE EXAMENCOMMISSIE	14
7	BELANGRIJKE DATA	15
7.1	AFRONDING PTA.....	15
7.2	SCHOOLEXAMENS.....	15
7.3	CENTRALE EXAMENS	15
8	UITLEG WEGING AVO- CIJFERS	16
9	UITLEG WEGING CIJFER KEUZEVAK.....	17
10	UITLEG WEGING CIJFER PROFIELVAK.....	17
11	UITLEG PTA	18
12	SLOTBEPALINGEN	19

¹ Let op de nummering start weer bij 1. Let goed op bij de verwijzingen of verwezen wordt naar het algemene examenreglement van de Meerwegen scholengroep en Meridiaan College of het aanvullende reglement van het Element.

2 EXAMENVAKKEN HET ELEMENT IN LEERJAAR 3 en 4 2022-2023²

In alle profielen is er een onderscheid tussen vakken met zowel een schoolexamen als een centraal examen en vakken met alleen een schoolexamen. Tot deze laatste groep behoren voor **alle profielen** de vakken:

- Maatschappijleer 1
- CKV (alleen leerjaar 3)
- Lichamelijke opvoeding
- Minimaal 4 keuzevakken per profiel voor Kader en Basis³

2.1.1 *In de profielen Bouwen, Wonen en Interieur (BWI), Produceren, Installeren en Energie (PIE), Mobiliteit en Transport (MT) vakken met zowel schoolexamen als centraal examen:*

Nederlands

Engels

Natuurkunde

Wiskunde

Het profielvak: BWI, PIE of MT^{4/5}

2.1.2 *In het profiel Zorg en Welzijn vakken met zowel schoolexamen als centraal examen:*

Nederlands

Engels

Biologie

Aardrijkskunde of Wiskunde

Het profielvak: Z&W^{4/5}

2.1.3 *In het profiel Horeca, Bakkerij en Recreatie (HBR) met zowel schoolexamen als centraal examen:*

Nederlands

Engels

Economie

Duits of Wiskunde

Het profielvak: HBR^{4/5}

2.1.4 *In het profiel Economie en Ondernemen (E&O) met zowel schoolexamen als centraal examen:*

Nederlands

Engels

Economie

Duits of Wiskunde

Het profielvak: E&O^{4/5}

2.1.5 *In het profiel Dienstverlening en Producten (D&P) met zowel schoolexamen als centraal examen:*

Nederlands

Engels

Economie, Wiskunde of biologie

Het profielvak: D&P^{4/5}

² Vanaf 1 augustus 2016 zijn het Prisma College en het Vakcollege samen verder gegaan onder de naam Het Element.

³ Indien een leerling in leerjaar 3 niet deelneemt aan het praktijkexamen (CSPE) volgt de leerling het praktijkvak in leerjaar 4 volgens het PTA van leerjaar 4 – 2021-2022. De leerling bouwt het SE cijfer van het profielvak opnieuw/alsnog volledig op.

⁴ Afname praktijkexamen in leerjaar 3.

⁵ Zij-instroomleerlingen leggen hun praktijkexamen af in leerjaar 3 of 4.

3 SCHOOLEXAMEN

3.1 Inrichting

Aanvullend op artikel 3.3.8 en 3.3.9 van het examenreglement van de Meerwegen scholengroep en het Meridiaan College⁶ geldt dat:

1. Alle schriftelijke toetsen worden gemaakt op door school verstrekt papier. Kandidaten mogen derhalve geen papier meenemen in het lokaal waar het schoolexamen wordt afgenomen.
2. Er mag niet met potlood gewerkt worden, uitgezonderd tekeningen en grafieken.
3. Het gebruik van correctiestift, zoals bijvoorbeeld een rollerpen en Tipp-ex, is verboden.
4. Tassen en/of jassen zijn in het lokaal waar het schoolexamen wordt afgenomen niet toegestaan.
 - a. In uitzonderlijke gevallen moeten deze voorin het lokaal neergelegd worden.
5. Het is niet toegestaan (smart)horloges, mobiele en/of schriftelijke communicatiemiddelen in het lokaal waar het schoolexamen wordt afgenomen mee te nemen en te gebruiken. Wanneer tijdens de toetsen toch bij een kandidaat mobiele of schriftelijk communicatiemiddelen worden aangetroffen moet de kandidaat de toets alsnog afmaken en zal de directeur later oordelen over deze onregelmatigheid. Zeer waarschijnlijk kent de directeur een 1,0 toe aan het betreffende werk.
 - a. Bovenstaande communicatiemiddelen mogen niet als rekenmachine gebruikt worden.
6. Rekenmachines en woordenboeken, indien toegestaan, mogen niet worden uitgewisseld met medekandidaten.

3.2 Beoordeling schoolexamen

Aanvullend op artikel 3.4 van het examenreglement van de Meerwegen scholengroep en het Meridiaan College geldt dat:

1. De cijfers van toetsen, praktische opdrachten en dergelijke worden zo spoedig mogelijk maar uiterlijk na twee werkweken aan de kandidaat bekend gemaakt.

3.3 Beoordeling CKV en LO

Aanvullend op artikel 3.4.5 van het examenreglement van de Meerwegen scholengroep en het Meridiaan College geldt dat:

1. Het kunstvak (CKV) en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel worden beoordeeld met voldoende of goed.
2. Een leerling moet het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding afronden met een voldoende of goed om te kunnen slagen.
3. Opdrachten/toetsen worden beoordeeld met een cijfer tussen de 1 tot en met 10.
4. Bij een gemiddeld cijfer van 5,5 tot 7,9 wordt dit genoteerd met een 'V' (voldoende) op de eindlijst.
5. Bij een gemiddeld cijfer van 8 of hoger wordt dit genoteerd met een 'G' (goed) op de eindlijst.
6. In geval van een blessures bij L.O. geldt een aanvulling op bovenstaande regeling: Bij blessures moet een vervangende opdracht gemaakt worden in overleg met de eigen docent L.O. Deze opdracht moet uiterlijk

⁶ Gebaseerd op het examenreglement van de Meerwegen scholengroep, maar in lijn met het examenreglement van het Meridiaan College.

voor 12.00 uur op de laatste dag voor de toetsweek van de desbetreffende periode ingeleverd worden. De leerling maakt de opdracht tijdens de reguliere L.O.-lessen.

3.4 Inhalen, verhindering en te laat - schoolexamen

Voor te laat of verhindering bij een schriftelijk schoolexamen, zie 3.6 van het examenreglement van de Meerweges scholengroep en het Meridiaan College. Aanvullend hierop:

1. *Ziekmelding en afwezigheid:*
 - a. Indien een leerling door de ouder(s)/verzorger(s) ziekgemeld is op de datum dat een schoolexamen, praktijkopdracht dan wel een andere toetsvorm wordt gehouden, die meetelt voor het PTA, dient dit werk **binnen twee weken** na de datum dat de leerling weer op school is, ingehaald te worden.
 - b. In geval dat de kandidaat afwezig is geweest, melden de ouder(s)/verzorger(s) bij de examencoördinator, examensecretaris of de afdelingsleider wat de reden van de absentie is geweest.
 - c. Over het inhalen van de toets(en), beslist de examensecretaris via mandatering van de directeur. De examensecretaris heeft het recht om de inhaaltoets toe te staan, indien een ander vervolg wenselijk is legt de examensecretaris de situatie voor aan de directeur. De directeur heeft het recht de inhaaltoets af te wijzen of toe te staan met verlies van punten of gebruik te maken van artikel 2.9 van het examenreglement van de Meerweges scholengroep en het Meridiaan College.
2. *Niet inleveren of te laat inleveren bij praktische opdrachten en dergelijke:*
 - a. Praktische opdrachten en dergelijke moeten op een in het Magister genoemd tijdstip ingeleverd worden bij de docent. Het is de verantwoordelijkheid van de kandidaat om dit binnen de genoemde termijnen ter beoordeling voor te leggen. Bij het niet inleveren of het te laat inleveren van de praktische opdrachten en dergelijke wordt dit gezien als een onregelmatigheid, zie hoofdstuk 2.9 van het examenreglement van de Meerweges scholengroep en het Meridiaan College. De praktische opdracht en dergelijke moeten hoe dan ook alsnog ingeleverd worden.
 - b. Indien het werk in een cijferperiode niet door de leerling op de afgesproken datum is ingeleverd kan de directeur in overleg met de examensecretaris en/of examencommissie maatregelen nemen. Voor deze maatregelen, waaronder het geven van het cijfer 1.0, zie hiervoor ook hoofdstuk 2.9 van het examenreglement van Meerweges scholengroep en Meridiaan College.

3.5 Herkansing schoolexamen

Aanvullend op artikel 3.7 van het examenreglement van de Meerweges scholengroep en het Meridiaan College geldt dat:

1. Iedere leerling mag per periode één schoolexamen opnieuw afleggen. Het gaat daarbij alleen om het 'grottere' schoolexamen die voor 20% (LJ3) of 25% (LJ4) meetelt. Welke toetsen voor een herkansing in aanmerking komen, staat in het PTA vermeld onder de kolom 'herkansing'.
 - a. Luistertoetsen, mondelingen, praktische opdrachten en practicumtoetsen zijn vaak niet herkansbaar. De vakgroep heeft hier een beslissende rol in en geeft in het PTA aan wat wel en niet herkansbaar is.
 - b. De profiel- en keuzevakken, CKV en LO vallen buiten deze herkansingsregeling. Dat wat herkansbaar is bij deze vakken is aangegeven in het PTA.
 - c. Een aantal kleinere toetsen zijn herkansbaar, ook deze herkansingen vallen buiten bovenstaande regeling. Zie het PTA voor welke kleinere toetsen dit van toepassing is.
2. De leerling bepaalt zelf voor welk vak de herkansing afgelegd wordt. De leerling meldt zich via Magister aan voor de herkansing voor de aangegeven deadline. Deze deadline wordt gecommuniceerd aan leerlingen via Magister door de examencoördinator/examensecretaris.
3. De herkansing wordt afgenomen op een herkansingsdag welke vastgesteld wordt door de schoolleiding en is opgenomen in paragraaf 7.2 van dit examenreglement van Het Element.

4. Een kandidaat die afwezig is bij een herkansing, heeft geen recht op een nieuwe herkansing.
 - a. Dit is niet van toepassing op kandidaten die ziek zijn tijdens de herkansing. Voor melding ziekte bij een schoolexamen zie lid 3.6 van het examenreglement van de Meerwegen scholengroep en Meridiaan College.

3.6 Herexamen schoolexamen maatschappijleer

Aanvullend op artikel 3.7.2 van het examenreglement van de Meerwegen scholengroep en het Meridiaan College geldt dat:

1. Bij het vak maatschappijleer 1 mag wanneer voldaan is aan het volledige PTA en het eindcijfer is vastgesteld een herexamen worden gemaakt voor dit vak.
2. Het eindcijfer voor maatschappijleer wordt berekend op basis van de weging die is vastgesteld in het PTA. Het eindcijfer wordt afgerond naar een geheel getal.
3. Een leerling met een eindcijfer lager dan 6, maar ook met een eindcijfer 6 of hoger, mag voor het vak maatschappijleer 1 dit herexamen afleggen.
4. Het cijfer dat de leerling haalt voor de herkansing vervangt het eindcijfer van maatschappijleer, als het cijfer voor de herkansing hoger ligt dan het eindcijfer.
5. Het herexamen zal bestaan uit een praktisch deel en een toetsingsdeel.

4 CENTRAAL EXAMEN

4.1 Terugtrekking van het examen

1. Indien een kandidaat zich terug wil trekken voor het examen wordt dit overlegd met de mentor, leerling, afdelingsleider en de ouder(s)/verzorger(s). Na akkoord wordt de examensecretaris hiervan op de hoogte gesteld en bevestigt deze afspraak schriftelijk aan de ouders(s)/verzorger(s). De ouders(s)/verzorger(s) tekenen voor akkoord.
2. Indien een leerling en ouder(s)/verzorger(s) beslissen niet op te gaan voor het Centraal examen van het beroepsgerichte vak in leerjaar 3, zal de leerling in leerjaar 4 het beroepsgerichte vak volledig opnieuw volgen. De leerling kan dan niet deelnemen aan de MBO-lessen of de stage in leerjaar 4.

4.2 Centraal examen van het beroepsgerichte vak

1. Na afronding van het schoolexamen volgt in leerjaar 3 of 4 voor het beroepsgerichte vak een landelijk Centraal Schriftelijk & Praktisch Examen (CSPE). Dit is een volledige integratie van theoretische kennis en praktische vaardigheden.
2. Om deel te mogen nemen aan het CSPE dient de leerling het volledige PTA van het profielvak gemaakt te hebben, zie ook paragraaf 2.2.2 van het examenreglement van de Meerwegen scholengroep en het Meridiaan College.
3. De kandidaten ontvangen het rooster voor dit CSPE van de docent.

4.3 Centrale examens op de computer in de Basis- en Kaderberoepsgerichte leerweg

1. Na afronding van het schoolexamen volgt in leerjaar 4 voor algemene vakken een landelijk Centraal Examen (CE).
2. Alle examens voor de algemene vakken worden met behulp van de computer afgenomen. De tijdstippen waarop deze examens plaatsvinden worden in de maand maart bekend gemaakt via de examencoördinator/examensecretaris.
3. In afwijking van de papieren examens zijn de opgaven na afloop van de sessie niet beschikbaar voor de kandidaten. Bij het verlaten van de examenzaal mag er geen enkel examendocument, ook geen kladpapier, door de kandidaten meegenomen worden. Voor alle examens gelden de elders in dit reglement opgenomen regels.
4. Om deel te mogen nemen aan het CE dient de leerling het volledige PTA van de algemene vakken gemaakt te hebben, zie ook paragraaf 2.2.2 van het examenreglement van de Meerwegen scholengroep en het Meridiaan College.

4.4 Centrale examens gemengde/theoretische leerweg (eventueel examen op hoger niveau)

1. Alle examens voor de algemene vakken gemengde/theoretische leerweg worden schriftelijk afgenomen. De tijdstippen waarop deze examens plaatsvinden worden in de maand maart bekend gemaakt via de examencoördinator/examensecretaris.
2. De kandidaat levert zijn gemaakte examenwerk, plus opgaven, bijlagen in bij de surveillant, voordat hij het lokaal verlaat.
 - a. Eventueel kladpapier laat hij liggen op zijn tafel tot het einde van het examen. Na afloop van het examen (dus ook als de leerlingen met tijdsverlenging klaar zijn) kunnen de leerlingen het kladpapier ophalen. De leerlingen die tot het einde van de zitting blijven, kunnen direct hun kladpapier (na inlevering van examenwerk) meenemen.

3. Om deel te mogen nemen aan het CE dient de leerling het volledige PTA van de algemene vakken gemaakt te hebben, zie ook paragraaf 2.2.2 van het examenreglement van de Meerwegen scholengroep en het Meridiaan College.

4.5 Inhalen centraal praktisch of digitaal/schriftelijk eindexamen

In afwijking wat in 4.3.3 in het examenreglement van de Meerwegen scholengroep en het Meridiaan College is beschreven:

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak van het **centraal praktisch of digitaal eindexamen**, wordt hem in dit **eerste tijdvak** de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien (artikel 3.29 Uitvoeringsbesluit WVO). Indien dit mogelijk is binnen het tijdsbestek van het eerste tijdvak.
2. 4.5.1. is niet van toepassing voor schriftelijke schoolexamens gemengde-theoretische leerweg, de leerling is dan aangewezen op het tweede tijdvak.

4.6 Herkansen centraal praktisch of digitaal/schriftelijk eindexamen

1. Volgens het WVO en het Uitvoeringsbesluit WVO heeft elke vmbo basis- en kaderleerling recht op twee herkansingen voor zijn centrale examens.
 - a. De leerling kan één herkansing inzetten voor het centraal examen van het beroepsgerichte vak in leerjaar 3 of 4. Zie toelichting hieronder.
 - b. De leerling kan één herkansing inzetten voor het digitaal/schriftelijk centrale examen in leerjaar 4.
2. Na bekendmaking van de uitslag centraal examen van het beroepsgerichte vak in leerjaar 3 beslist de leerling of hij/zij het dit examen wil herkansen. Zie toelichting hieronder.
3. Na bekendmaking van de uitslag digitaal/schriftelijk centrale examens in leerjaar 4 beslist de leerling of hij/zij een van deze examens wil herkansen.
4. Leerlingen geven zich schriftelijk op voor een herkansing centraal praktisch of digitaal/schriftelijk eindexamen. De leerling geeft op naam aan welk vak hij/zij wil herkansen.
5. Indien de leerling minderjarig is ondertekenen de ouder(s)/verzorger(s) ook de opgave voor de herkansing.
6. Na de herkansing geldt het hoogste van de twee volgende cijfers:
 - a. het cspe-of ce-cijfer van de eerste afname;
 - b. het cijfer voor het herkansings-cspe of -ce.

4.6.1 Herkansen centraal examen van het beroepsgerichte vak in leerjaar 3

1. **Derdejaars** BB- en KB-kandidaten kunnen op twee manieren herkansen.
 - a. Tijdens de afnameperiode van hun derde leerjaar: door een of meer onderdelen van de andere versiekleur af te leggen;
 - i. De leerling geeft bij het praktijkvak aan welke onderdelen van het praktijkexamen hij/zij wil herkansen.
 1. Dit kan een enkel onderdeel zijn.
 2. Dit kan ook het volledige praktijkexamen zijn.
 - b. Tijdens de afnameperiode in hun vierde leerjaar: door het gehele profielvak-cspe van dat examenjaar in zijn geheel te doen.
2. De kandidaat moet zich ervan bewust zijn dat de scores voor de onderdelen die worden over gedaan **in de plaats komen van** de scores die hij voor deze onderdelen bij de eerste afname had behaald.
3. De kandidaat moet zich er tevens van bewust zijn dat voor de onderdelen die hij niet overdoet, de scores die hij voor de eerste afname heeft behaald blijven staan.

4.7 Inzage centraal examenwerk

Aanvullend op artikel 2.7 van het examenreglement van de Meerwegen scholengroep en het Meridiaan College geldt dat:

1. Iedere eindexamenkandidaat heeft recht op inzage van zijn eigen gemaakte examenwerk.
2. De inzage verloopt via de examensecretaris.
3. De inzage is eenmalig en vindt plaats na de vaststelling van de uitslag.
4. De inzage vindt plaats onder toezicht de examensecretaris of een ander lid van de examencommissie (in afstemming met de schoolleiding), die daarbij de richtlijnen omtrent de geheimhouding in acht neemt.
5. De leerling mag bij de inzage een ouder/verzorger meenemen.
6. Tijdens de inzage ziet de kandidaat zowel de vragen, zijn antwoorden, de toegekende score als het correctievoorschrift.
7. De kandidaat zelf mag tijdens de inzage geen aantekeningen of foto's maken.
8. Als een kandidaat de juistheid van de toegekende score betwist, mag de medewerker die toezicht houdt het nummer van de desbetreffende vraag en het antwoord van de kandidaat op die vraag noteren.
9. Als de toezichthoudend functionaris de kandidaat niet kan overtuigen van de juistheid van de toegekende score, zie geschil na inzage.

4.7.1 *Geschil na inzage*

Als de eindexamenkandidaat aannemelijk maakt dat er een aanwijsbare fout bij de correctie is gemaakt, wordt op de volgende manier gehandeld:

1. De eindexamenkandidaat licht zijn argumenten toe aan de toezichthoudend functionaris en deze functionaris zet deze vernomen fouten op papier.
2. De toezichthoudend functionaris neemt deze aantekeningen mee naar de directeur.
3. Op verzoek van de directeur kijkt de 1ste corrector op grond van deze argumenten of naar zijn mening een aanpassing van de score aan de orde is.
4. De 1ste corrector neemt contact op met de 2de corrector, geeft aan welke argumenten de leerling heeft en waarom de 1ste corrector deze wel of geen reden vindt voor aanpassing van de score. Op basis van een zorgvuldige voorbereiding voeren de correctoren hierover gemotiveerd overleg. De uitkomst van dit contact wordt schriftelijk vastgelegd (kan in een mailbericht) en wordt gedeeld met de directeur.
5. Vervolg:
 - a. Overeenstemming over aanpassing van de score kan alleen als beide correctoren in overleg met elkaar tot de conclusie komen dat de score moet worden aangepast, wordt deze aangepast. De directeur (in samenwerking met de examensecretaris) past de uitslag aan. DUO/Examendiensten en de inspectie van het onderwijs worden op de hoogte gesteld van een eventueel nieuw vastgesteld cijfer.
 - b. Als de correctoren beiden van mening zijn dat de score niet dient te worden aangepast, laat de directeur dat aan de leerling weten.
 - c. Geen overeenstemming over wel/geen aanpassing van de score. Indien de correctoren van mening verschillen over het al dan niet aanpassen van een score, kan/kunnen de directeur(en) van de beide scholen in overleg met elkaar twee nieuwe correctoren aanstellen die het werk opnieuw beoordelen. Op basis van de nieuwe beoordeling stelt de directeur het cijfer vast.
6. Het is belangrijk te realiseren dat bij het opnieuw laten beoordelen van gemaakt werk na inzage, het cijfer ook lager kan worden vastgesteld.

5 OVERIGE BEPALINGEN

5.1 Examenwerk

Indien zich een situatie voordoet waarin examenwerk niet volgens de regels wordt ingeleverd en hierdoor onregelmatigheden ontstaan, dan beslist de directeur over de te volgen stappen.

5.2 Overzicht resultaten en bezwaar

1. Leerlingen en ouder(s)/verzorger(s) kunnen op elk moment de cijfers raadplegen in Magister. Hierin staat de meeste actuele stand van zaken.
2. Als een kandidaat (bij minderjarigheid: één van de ouder(s)/verzorger(s)/verzorger(s)) bezwaar heeft tegen een cijfer, moet dit binnen een week nadat de periode is afgerond, kenbaar worden gemaakt aan de examensecretaris. Na deze week is geen bezwaar meer mogelijk. De sluitingstermijn wordt gecommuniceerd via de Elementaire Deeltjes.

5.3 Overstappers naar andere leerweg of wijziging van keuzevak binnen het profiel

1. Onderstaande regeling geldt voor overstappers KBL naar BBL of BBL naar KBL en voor leerlingen die van keuzevak wisselen, denk aan wiskunde wisselen voor aardrijkskunde. Zie ook examen op hoger niveau, voor wisseling van niveau binnen een enkel vak (5.6).
2. De wijziging van leerweg of keuzevak dient altijd schriftelijk geaccordeerd te worden door de ouder(s)/verzorger(s) bij de examensecretaris.
3. Een verandering vindt altijd in overleg met de schoolleiding en slechts bij hoge uitzondering plaats.
4. De leerling bouwt vanaf het moment van wisseling een nieuw schoolexamencijfer op. Een leerling moet vanaf dat moment voldoen aan het PTA.
 - a. Tot de wisseling moet de leerling voldoen aan het tot dan gevolgde PTA.
5. Per leerling en per vak wordt onderzocht of het nodig is een leerling bepaalde eindtermen/toetsen in te laten halen. Hiervoor worden de PTA's van beide niveaus vergeleken. Dit is altijd maatwerk per leerling. Het doel is dat een leerling afgetoetst is op alle eindtermen van zijn vakkenpakket.

5.4 Doubleren

1. Iedere doublant dient al zijn lessen te volgen en voor al zijn vakken alle schoolexamens (inclusief tussentijdse toetsen en dergelijke) opnieuw te maken. De eerder behaalde resultaten van het jaar waarin de leerling doubleert vervallen.
2. Voor keuzevakken kan anders besloten worden. Het laten staan van de cijfers van de keuzevakken vindt altijd in overleg met de examencommissie en directeur en slechts bij hoge uitzondering plaats.
3. Indien er voor andere schoolexamenvakken zwaarwegende redenen zijn om de SE-resultaten te laten staan, kan dit in overleg met de examencommissie en directeur slechts bij hoge uitzondering worden toegestaan.

5.5 Stage

1. Elke leerling loopt in het derde leerjaar een periode stage. Deze stage is gericht op het beroepsgerichte profielvak. De uitwerking hiervan dient voor het einde van het derde leerjaar afgehandeld te zijn en met een voldoende beoordeeld te worden. Zie het PTA van het profielvak.

5.6 Examen op hoger niveau

Aanvullend op artikel 5.6.4 van het examenreglement van de Meerwegen scholengroep en het Meridiaan College geldt dat:

1. Leerlingen kunnen alle vakken min één op een hoger niveau volgen en afsluiten⁷. Indien één of meerdere vakken op een hoger niveau is/zijn afgesloten, wordt dit op het diploma eindexamen vermeld door middel van een aanvulling op de titel 'met vak(ken) op een hoger niveau' en vermelding van het aantal vakken. De specifieke vakken die het betreft staan op de cijferlijst.
2. Wanneer vakken op een hoger niveau worden aangeboden, dient de leerling het Programma van Toetsing en Afsluiting van deze leerweg te volgen.
3. De wijziging naar een vak op hoger niveau dient altijd schriftelijk geaccordeerd te worden door de ouder(s)/verzorger(s) bij de examensecretaris. Een verandering vindt altijd in overleg met de schoolleiding plaats.

5.6.1 Terugvaloptie naar oorspronkelijk niveau

1. Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving, stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van die schoolsoort of leerweg van inschrijving. Deze mogelijkheid wordt niet als herkansing gezien.
2. Als de kandidaat gebruikmaakt van de terugvaloptie bij het examen in een vak op een hoger niveau is het uitgangspunt dat het schoolexamencijfer behaald op het hogere niveau blijft staan.

5.7 Examen in extra vakken

Aanvullend op artikel 5.2.5 en 5.2.6 van het examenreglement van de Meerwegen scholengroep en het Meridiaan College geldt dat:

1. Leerlingen kunnen examen doen in extra vakken boven op hun minimale vakkenpakket. Het eindcijfer voor extra vakken wordt op dezelfde manier berekend als voor de andere examenvakken. Deze extra vakken tellen mee om de uitslag van het examen te bepalen, met de restrictie dat het er nooit toe kan leiden dat een leerling op de extra vakken zakt.
2. Indien het extra vak geen onderdeel is van het vaste vakkenpakket wordt deze apart vermeld op de cijferlijst, tenzij de leerling/kandidaat daar bezwaar tegen maakt.
3. Leerlingen dienen voor het insturen van de cijfers naar DUO/BRON en het tekenen van de akkoordverklaring aan te geven in welke extra examenvakken hij examen wil doen.

5.8 Rekenen voor leerlingen zonder wiskunde

1. Indien een kandidaat geen wiskunde volgt, dan is hij/zij verplicht het vak rekenen te volgen.
2. Het vak wordt rekenen wordt afgerond met een schoolexamencijfer.
3. Voor het vak rekenen wordt het PTA gevolgd.

⁷ CKV en LO kunnen niet op een hoger niveau gevolgd worden.

5.9 Leerwerktraject (LWT)

1. Het bevoegd gezag kan de basisberoepsgerichte leerweg mede inrichten als leer-werktraject. Een leer-werktraject is een leerroute binnen de basisberoepsgerichte leerweg met een buitenschools praktijkgedeelte.
 - a. Het buitenschoolse praktijkgedeelte heeft ten minste 640 klokuren, verzorgd in 80 dagen en ten hoogste 1280 klokuren, verzorgd in 160 dagen.
 - b. Het traject omvat van de gezamenlijke onderwijstijd van het derde en vierde leerjaar.
 - c. Het traject is specifiek gericht op het behalen van een startkwalificatie op het niveau van de basisberoepsopleiding.
2. Elke schoolweek in het derde en vierde leerjaar omvat ten minste binnenschools onderricht.
3. Een leer-werktraject omvat in elk geval:
 - a. Nederlandse taal, (zie PTA LWT),
 - b. Rekenen (zie PTA LWT) en
 - c. een beroepsgericht programma (zie PTA LWT).
4. Het bevoegd gezag kan, na overleg met de leerling of diens wettelijk vertegenwoordiger, beslissen dat het leer-werktraject voor die leerling eveneens een of meer andere vakken van de basisberoepsgerichte leerweg omvat.
5. De leerling wordt geacht aanwezig te zijn tijdens de afname van de schoolexamens (inclusief herkansingen).

5.10 Geïntegreerde en doorlopende leerroute vmbo – mbo niveau 2

Voor leerlingen is het mogelijk om deel te nemen aan de geïntegreerde of doorlopende leerroute vmbo mbo niveau 2 – Servicemedewerker in samenwerking met ROC Midden Nederland. Een deel van de examinering van deze leerroute valt het mbo, meer informatie is te lezen in het 'Handboek onderwijsprogramma en examineringen Servicemedewerker' examenreglement van het mbo.

1. Deelname is mogelijk binnen de profielen: zorg en welzijn, economie en ondernemen, diensten en producten.
2. Determinatie vindt plaats in leerjaar 3 rond februari/maart in overleg met de leerling en ouder(s)/verzorger(s). Instroom wordt afgestemd met de mentor, afdelingsleider en examencommissie.
3. De wijziging naar deze geïntegreerde en doorlopende leerroute dient altijd schriftelijk geaccordeerd te worden door de ouder(s)/verzorger(s) bij de examensecretaris.
4. De leerling moet voldoen aan het PTA geïntegreerde leerroute of de doorlopende leerroute⁸. Op basis van dit PTA kan een leerling vrijstellingen krijgen in het mbo, het aantal vrijstellingen varieert per profiel en is af te lezen in het 'Handboek onderwijsprogramma en examineringen Servicemedewerker'.
5. Een leerling in de geïntegreerde leerroute deelneemt niet deel aan de centrale praktische en schriftelijke/digitale examens vmbo.
6. Een leerling in de doorlopende leerroute neemt wel deel aan de centrale praktische en schriftelijke/digitale examens vmbo.
7. De terugvaloptie tijdens deelname is afhankelijk van het moment van uitvallen uit de doorlopende leerroute:
 - a. Te doubleren in de route.
 - b. In te stromen in een regulier vmbo-traject of in de entree-opleiding van ROCMN.
 - c. In te stromen in een vergelijkbare niveau 2-opleiding van ROCMN.

⁸ Het PTA van de doorlopende leerroute overlapt met het PTA van de reguliere vmbo-leerroute. Alleen in periode 4 van leerjaar 4 is het PTA aangepast. In deze periode volgen de leerlingen na hun examen nog reguliere lessen volgens het mbo-programma.

5.11 Toegestane hulpmiddelen CvTE 2022-2023

VAK	LEERWEG	HULPMIDDEL
Alle AVO-vakken	Alle	Basispakket, bestaande uit: - Schrijfmateriaal incl. millimeterpapier - Tekenpotlood - blauw en rood kleurpotlood - liniaal met millimeterverdeling - passer - nietmachine ⁹ - geometrische driehoek - vlakgum - elektronisch rekenapparaat **
Alle centrale examens	Alle	Eendelig Woordenboek Nederlands of woordenboek Nederlands - thuistaal en thuistaal - Nederlands ¹⁰ .
Engels en Duits	Alle	Woordenboek naar en van de doeltaal. Bij Engels daarnaast: ook een woordenboek Engels – Engels.
Wiskunde	Alle	- Naast of in plaats van de geometrische driehoek: een windroos. - Roosterpapier in cm ² .
NASK 1	Alle	- Door CvTE goedgekeurd informatiemateriaal namelijk Binas: wordt verzorgd door school.
Overige	Alle	elektronisch rekenapparaat **
CSPE	Alle	De informatie over de benodigde materialen, grondstoffen, gereedschappen en/of hulpmiddelen bij de praktische opdrachten van het cspe wordt elk jaar in de instructie voor de examinerator meegedeeld.
**Aanvullende regels voor de rekenmachine:		<ul style="list-style-type: none"> - Twijfel je of jouw rekenmachine is toegestaan, kijken even samen met je mentor naar onderstaande eisen. - Bij wiskunde KB en GL/TL, nask 1 KB en GL/TL, nask 2 GL/TL en bij het cspe GL voor het profielvak bouwen, wonen en interieur moet de rekenmachine naast de grondbewerkingen tevens beschikken over toetsen voor pi, x tot de ye macht, x kwadraat, 1/x en sin/cos/tan in graden (en hun inversen). - Bij wiskunde BB moet de rekenmachine naast de grondbewerkingen beschikken over toetsen voor x kwadraat en (tweedemachts) worteltrekken. - Bij alle overige vakken zijn de grondbewerkingen optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen voldoende. Meer mogelijkheden mag, maar de rekenmachine mag niet één of meer van de volgende eigenschappen hebben: lichtnetaansluiting tijdens het examen, opladen tijdens het examen, schrijffrol, alarm of ander geluid, alfanumeriek (letters op scherm)¹¹, grafieken weergeven, zend- of ontvanginstallatie. - Meerregeligheid van het scherm wordt in de criteria niet genoemd. Dit houdt in dat een meerregelige machine niet is verboden als hij aan de overige criteria voldoet. Wel is het zo dat de meerregelige machines mogelijkheden hebben die bij de eenregelige ontbreken, zoals het maken van tabellen. Bij de huidige centrale examens is niet gebleken is dat die extra mogelijkheden de kandidaat voordeel bieden. - Naast de rekenmachine van Facet is het voor kandidaten bij de flexibele digitale examens BB en KB toegestaan hun eigen rekenmachine te gebruiken.
Aanvullende regels voor informatieboek bij nask 1 en nask 2		<p>Bij het centraal examen nask 1 in alle leerwegen en nask 2 in de gemengde en theoretische leerweg heeft de kandidaat op het centraal examen informatiemateriaal nodig.</p> <p>Goedgekeurd zijn: Voor BB: Binas vmbo-basis, informatieboek nask 1 (2e editie, ISBN 978-90-01- 80067-3). Voor KB en GL/TL: BINAS vmbo-kgt, informatieboek voor nask 1 en nask 2 (2e editie, ISBN 978.90.01.80069.7). Zie voor deze errata de site www.noordhoffuitgevers.nl (zoekterm errata Binas). Het is toegestaan deze fouten in Binas te verbeteren.</p>

⁹ Naast het basispakket hulpmiddelen kan de kandidaat enkele hulpmiddelen meenemen die niet genoemd zijn, die op geen enkele wijze een relatie hebben met de exameneisen maar die wel functioneel (kunnen) zijn, zoals een nietmachine, puntenslijper, een markeerstift of een leesliniaal (loep). Hulpmiddelen die een relatie kunnen hebben met exameneisen, zijn niet toegestaan. Daaronder vallen onder andere tekensjablonen en spellingkaarten.

¹⁰ In plaats van het eendelig woordenboek Nederlands mag ook gebruik gemaakt worden van een woordenboek van Nederlands naar een vreemde taal (bijvoorbeeld naar de thuistaal van de kandidaat) en/of een woordenboek vanuit de vreemde taal naar het Nederlands (bijvoorbeeld vanuit de thuistaal van de kandidaat). Een woordenboek Nederlands-vreemde taal en vreemde taal-Nederlands in één band is ook toegestaan.

¹¹ Bedoeld is dat er geen teksten kunnen worden ingevoerd of uitgelezen, zoals bijvoorbeeld met de mobiele telefoon wel kan. De letters 'sin' als afkorting van sinus worden in dit verband dus niet als alfanumeriek beschouwd.

6 Examencommissie Het Element

De examencommissie heeft de opdracht de kwaliteit van de schoolexaminering te bewaken en te bevorderen en wel op vier aspecten:

1. is de inrichting en de uitvoering van de processen op orde;
2. is de inhoudelijke kwaliteit van de examinering op orde;
3. sluiten processen en inhoud in voldoende mate aan bij de visie van de school op toetsing en examinering;
4. wordt het afsluitende karakter van het schoolexamen gewaarborgd.

De examencommissie fungeert ook als commissie bijzondere gevallen, zoals beschreven in 3.9 van het van het examenreglement van de Meerwegen scholengroep en het Meridiaan College.

6.1 Taken en bevoegdheden van de examencommissie

1. De examencommissie heeft ten minste de volgende taken en bevoegdheden:
 - a. het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering (procesmatig, inhoudelijk, passend bij de visie van de school en passend bij het afsluitende karakter van het schoolexamen).
 - b. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om schoolexamens te beoordelen en vast te stellen.
2. De examencommissie stelt regels vast over de uitvoering van de taken en bevoegdheden, bedoeld in het eerste lid, en de maatregelen die zij in dat verband kan nemen.
3. Indien een kandidaat bij de examencommissie een verzoek of een klacht indient waarbij een lid van de examencommissie is betrokken, neemt het betrokken lid geen deel aan de behandeling van het verzoek of de klacht.
4. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op over haar bevindingen bij het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering en verstrekt dit verslag aan het bevoegd gezag.

6.2 Benoeming en samenstelling van de examencommissie

1. Het bevoegd gezag stelt een examencommissie in voor elke door de school verzorgde schoolsoort of groep(en) van schoolsoorten.
2. De examencommissie bestaat uit 3 leden:
 - a. de examensecretaris,
 - b. één onderwijsondersteunende collega in de rol van examencoördinator en
 - c. één docent in de rol van examencoördinator.

7 BELANGRIJKE DATA

7.1 Afronding PTA

1. PTA profielvakken leerjaar 4 moet afgerond zijn op 17 maart 2023.
2. PTA AVO-vakken, CKV, LO leerjaar 4 moet afgerond zijn op 17 april 2023¹².
 - a. Maatschappijleer wordt eerder in het jaar afgerond in verband het kunnen aanbieden van een herkansing, zie 3.5 pagina 5. De docent maatschappijleer communiceert deze datum met de leerlingen.
3. PTA profielvakken leerjaar 3 moet afgerond zijn op 17 april 2023.

7.2 Schoolexamens

Leerjaar 3

Periode 1	17 tot en met 21 oktober 2022
Herkansing periode 1	18 november 2022
Periode 2	16 tot en met 20 januari 2023
Herkansing periode 2	10 februari 2023
Periode 3	6 tot en met 14 april 2023
Herkansing periode 3	17 mei 2023
Periode 4	afname schoolexamen volgens afspraak vakdocent
Herkansing periode 4	afname schoolexamen volgens afspraak vakdocent

Leerjaar 4

Periode 1	17 tot en met 21 oktober 2022
Herkansing periode 1	18 november 2022
Periode 2	16 tot en met 20 januari 2023
Herkansing periode 2	10 februari 2023
Periode 3	27 tot en met 31 maart 2023
Herkansing periode 3	12 april 2023

7.3 Centrale Examens

Centraal schriftelijk praktijkexamen (CSPE)

Leerjaar 3

Eerste tijdvak:	Vanaf donderdag 22 mei 2023
Tweede tijdvak:	Vanaf maandag 19 juni 2023

Leerjaar 4

Eerste tijdvak:	Vanaf dinsdag 11 april 2023
Tweede tijdvak:	Vanaf maandag 19 juni 2023

Centraal examen BBL en KBL op de computer

Eerste tijdvak:	Vanaf donderdag 22 mei 2023
Tweede tijdvak:	Vanaf maandag 19 juni 2023

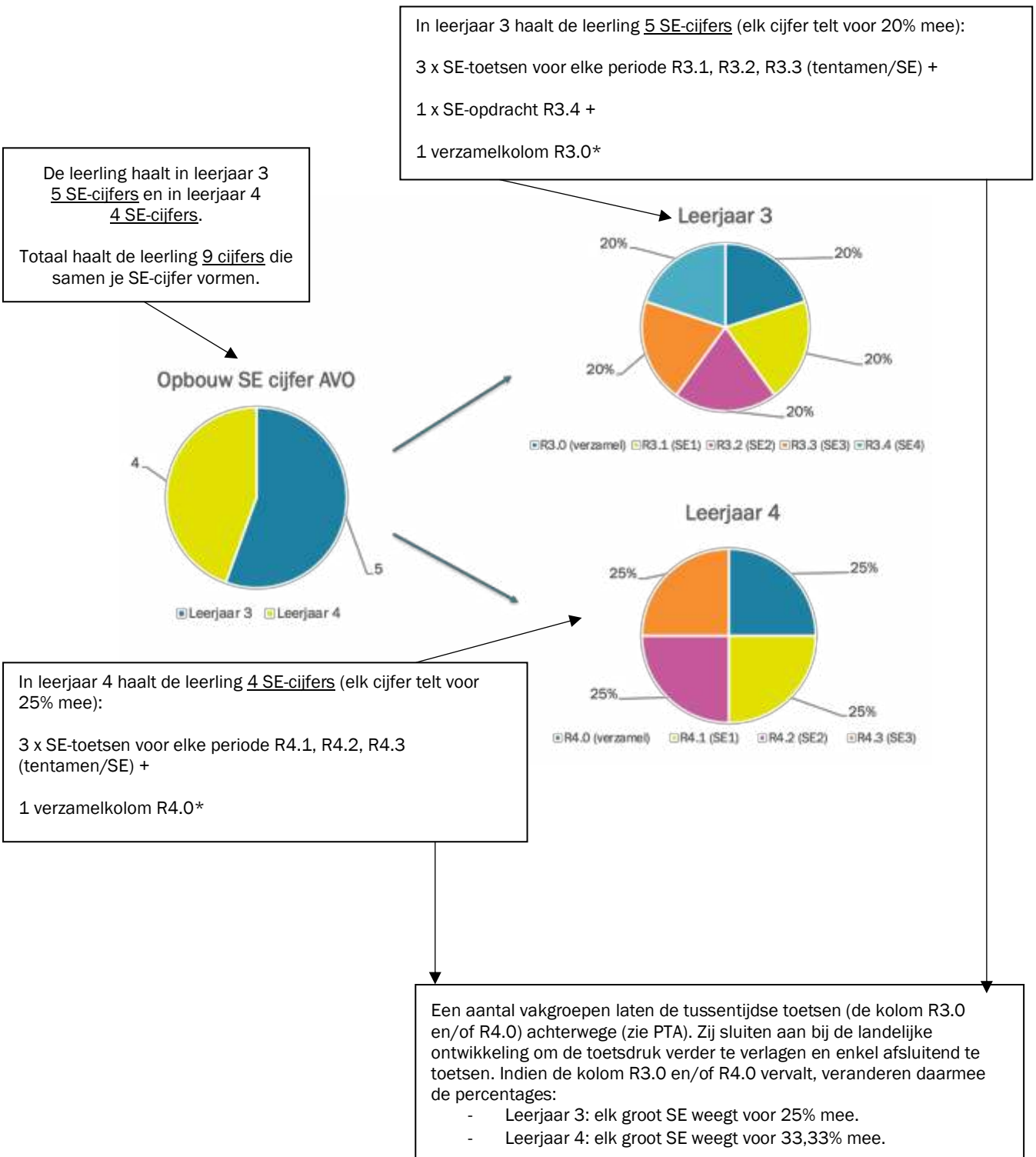
Centraal examen GL/TL schriftelijk (leerlingen op hoger niveau)

Eerste tijdvak:	Vanaf donderdag 11 mei 2023
Tweede tijdvak:	Vanaf maandag 19 juni 2023

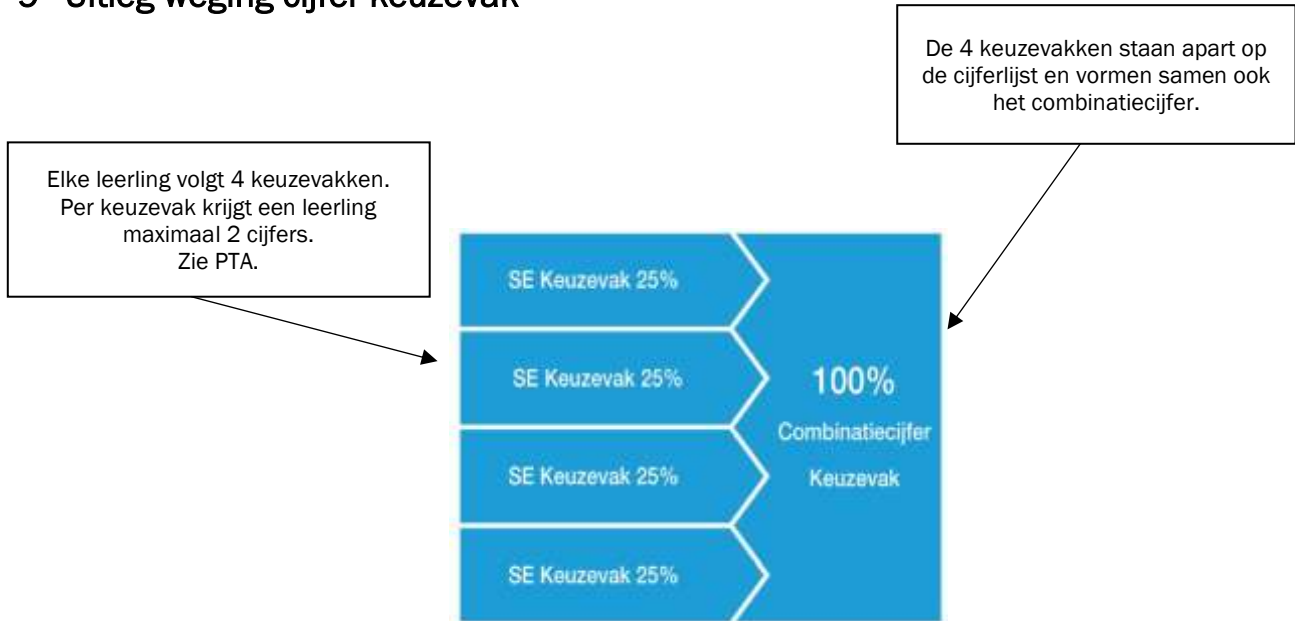
¹² Het Element streeft na dat elke leerling eind leerjaar 3 het PTA van dit leerjaar heeft afgerond. Indien noodzakelijk door geldende redenen, te bepalen door de directeur, kan maatwerk geleverd worden.

8 Uitleg weging AVO- cijfers

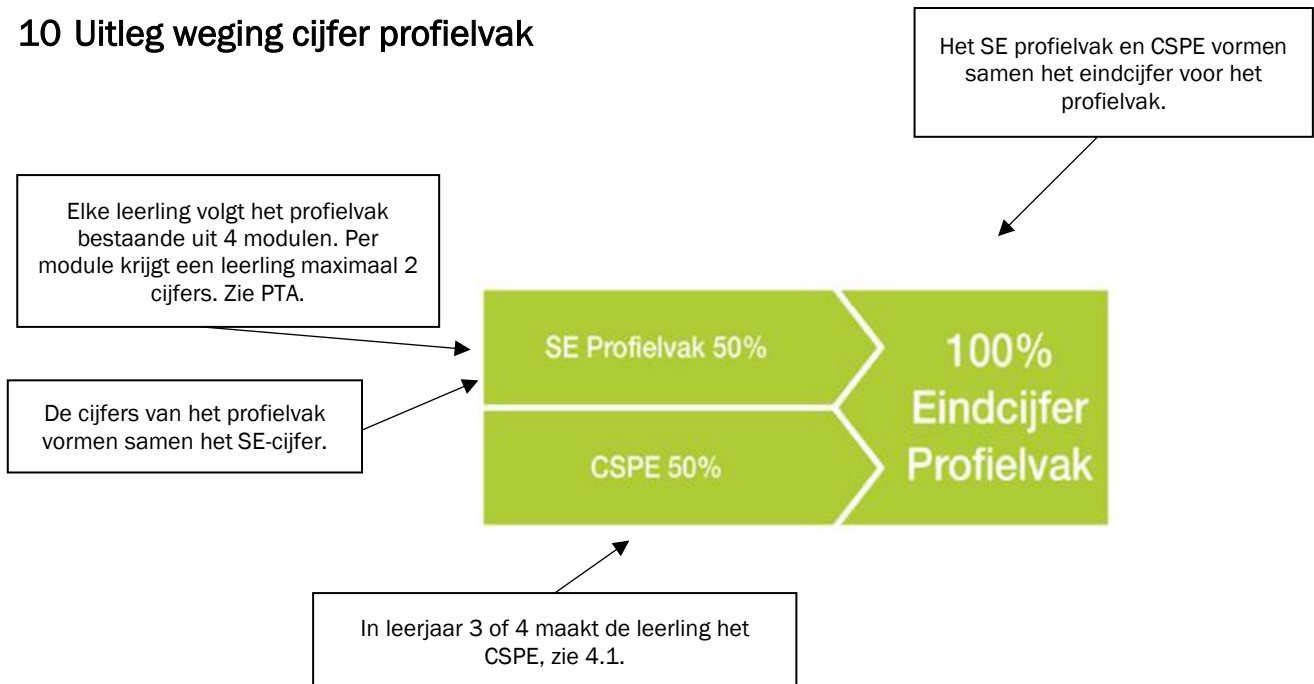
In leerjaar 3 en 4 krijgt de leerling cijfers die meetellen voor het schoolexamen (SE) cijfer. Met dit cijfer gaat de leerling de centrale examens in. Hieronder is uitgelegd hoe de avo-cijfers zijn opgebouwd:

9 Uitleg weging cijfer keuzevak

10 Uitleg weging cijfer profielvak

11 Uitleg PTA

Hieronder is een voorbeeld PTA weergegeven met uitleg wat waar is beschreven.

Voor wie is dit PTA: welk leerjaar, niveau en schooljaar?

Hier leest de leerling voor welk vak dit PTA geldt en welke methode gebruikt wordt.

- Meer informatie over het schoolexamen:
- **Inhoud:** wat moet de leerling leren voor de toets?
 - **Eindtermen:** deze eindtermen horen bij de leerstof van deze periode.
 - **Toetsing:** wat voor toets is het? En valt de leerstof onder SE-leerstof en/of CE-leerstof.
 - **Tijdsduur:** hoe lang krijgt de leerling de tijd voor de toets?
 - **Hulpmiddelen:** welke hulpmiddelen mag de leerling gebruiken bij de toets?
 - **Weging:** voor hoeveel procent telt de toets mee?
 - **Herkansing:** mag de leerling deze toets herkansen?
 - **Code:** in deze kolom vindt de leerling het cijfer terug in Magister.

LEERJAAR: 3
 SCHOOLJAAR: 2021/2022
 LEERWEG:

VAK:
 METHODE:

TUSSENTIJDSE TOETSEN									
PERIODE	INHOUD TOETS	EINDTERMEN	TOETSING		TIJDSDUUR	HULPMIDDELEN	WEGING	HERKANSING	CODE
			VORM	SE/CE					
1			Werkstuk	SE	... minuten		...%		3101
			Presentatie	CE	... minuten		...%		3102
2					... minuten		...%		3201
					... minuten		...%		3202
3					... minuten		...%		3301
					... minuten		...%		3302
4					... minuten		...%		3401
					... minuten		...%		3402
Totaal tussentijdse toetsen telt mee voor:							20%		R3.0

SCHOOLEXAMENS									
PERIODE	INHOUD (PROGRAMMA)	EINDTERME	TOETSING		TIJDSDUUR	HULPMIDDELEN	WEGING	HERKANSING	CODE
			VORM	SE/CE					
1					... minuten		20%		3110
2					... minuten		20%		3210
3					... minuten		20%		3310
4					... minuten		20%		3410

Periode waarin de toets wordt afgenomen.

In dit onderdeel leest de leerling welke tussentijdse toetsen hij/zij dit jaar krijgt bij dit vak. De leerling ziet ook welke toets in welke periode.

In dit onderdeel leest de leerling welke grotere schoolexamens hij/zij dit jaar krijgt bij dit vak. De leerling ziet ook welke toets in welke periode.

Welke leerstof wordt er deze periode behandeld in de lessen en in de toets? Dat leest de leerling hier.

KORTE OMSCHRIJVING LEERSTOF:	
Periode 1	Leerstof:
Periode 2	Leerstof:
Periode 3	Leerstof:
Periode 4	Leerstof:

12 SLOTBEPALINGEN

1. Dit examenreglement treedt in werking op 1 oktober 2022.
2. Iedere kandidaat wordt geacht bekend te zijn met dit reglement. Indien ouder(s)/verzorger(s) en/of kandidaten zich met de voorwaarden, c.q. omschrijvingen zoals opgenomen in dit examenreglement, niet kunnen verenigen, dienen zij dit schriftelijk en onderbouwd uiterlijk 1 november 2022 te melden aan de vestigingsdirecteur.
3. In alle gevallen waarin de in dit examenreglement en in het bijgevoegd PTA gestelde regels niet voorzien of niet naar billijkheid voorzien, beslist de directeur.
4. Dit examenreglement wordt uiterlijk op 1 oktober gepubliceerd op de website van het Element. Een exemplaar van dit examenreglement ligt vanaf 1 oktober ter inzage bij de secretaris van het examen.
5. Voor de regeling van het gehele examen, inhoudende het schoolexamen en het centraal examen is door het bevoegd gezag van de school een examencommissie (compact) ingesteld. Deze examencommissie functioneert ook als commissie bijzondere gevallen.